БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 155 (386)

6 АВГУСТ ШАНБА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

СССР Олий Советининг учинчи сессияси (1-нчи бет).

Тошкент область ва Тошкент шаҳар халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планининг 1955 йил биринчи ярмида бажарилиш якунлари тўғрисида Тошкент область ва Тошкент шаҳар Статистика Бошқармасининг ахбороти (2-нчи бет).

Бутун кучни КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини бажаришга сафарбар этайлик (2-нчи бет).

Мактубда кўрсатилган тадбирларни тўла амалга ошириб, ҳосилга ҳосил қўшайлик! Х. Тўраев. —Ҳосил мўл бўлади. А. Набихўжаев. — Оҳангаронда ғўзанинг авжи паст (3-нчи бет).

Югославия элчихонасида қабул маросими (4-нчи бет).

Югославия делегациясининг а'золари Москва метрополитенида бўлдилар (4-нчи бет).

Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш юзасидан бўладиган халқаро конференцияда СССРнинг қатнашувига доир (4-нчи бет).

Ешларнинг Жаҳон V фестивалида (4-нчи бет).

Франция ҳукумати Э. Фор ва А. Пинэнинг Москвага келишлари тўғрисидаги таклифни қабул қилди (4-нчи бет).

Мўл ҳосил учун курашда партия ташкилотларининг авангардлик ролини оширайлик

Газетамизда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг барча колхозчиларга, совхоз ва МТС ишчиларига, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалигининг барча мутахассисларига Мактуби э'лон қилинди. Бу Мактубда экинларни август ойида парвариш қилиш юзасидан амалга оширилиши зарур бўлган конкрет вазифалар белгиланган. Бу вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши партия ташкилотларининг бутун куч, воситаларини ғўзани ва бошқа экинларни юқори сифатли парвариш қилишга сафарбар этишларига, кишилар блан ишлашни яхши йўлга қўйишларига, колхозчи ва механизаторлар ўртасида социалистик мусобақани кучайтиришларига, оммавий-сиёсий ишларни ҳаркачонгидан ҳам қизитиб юборишларига боғлиқдир.

Колхоз партия ташкилоти жамоат хўжалиги экономикасини чуқур ўрганиб, хўжаликнинг ҳамма тармоқларидаги аҳволни яхши билиб раҳбарлик қилиши, колоқ участкаларга та'сир ўтказиши, правление фаолиятини контроль қилиб, унинг ишига яқиндан ёрдам бериши лозим. Бизнинг область шароитида колхозлар хўжалигини комплекс ривожлантириш, колоқликни тугатиш даставвал пахтадан мўл ҳосил етиштиришга боғлиқдир.

Кўпгина бошланғич партия ташкилотлари колхоз хўжалигига моҳирлик блан, экономика масалаларини яхши билиб раҳбарлик қилиш натижасида катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Мирзачўл районидаги Ворошилов номли колхоз бошланғич партия ташкилоти ишлабчиқариш масалалари блан яқиндан шуғулланиб, хўжаликнинг ҳамма соҳаларини узлуксиз ривожлантирмоқда. 1950 — 1955 йиллар мобайнида колхознинг экин майдони 860 гектардан 2600 гектарга, жумладан пахта майдони якин уч баравар кенгайди. Шу йиллар ичида ҳар гектар ердан олинган пахта ҳосили 8 центнердан ошди. Колхоз 1950 йилда 2 миллион сўм даромад қилган бўлса, 1954 йилда 8 миллион сўмдан кўпроқ даромад олди. Колхознинг экономикаси мустаҳкамланганлиги туфайли хўжаликнинг бошқа тармоқлари ҳам тўхтовсиз юксалмоқда.

Бошланғич партия ташкилоти ҳисобида 17 коммунист бор. Улар ишлабчиқаришнинг энг муҳим участкаларига бошчилик қилмоқдалар ва ўз жойларида ишни намунали ташкил этмоқдалар. Масалан, коммунист ўртоқ Мамарасул Йўлбарсов бошлиқ бригада ғўзани уч марта чопиқдан чиқарди, тўртинчи культивацияни давом эттирмоқда. Ғўзалар икки марта қондириб суғорилди, озиқлантирилди ва ҳозирги вақтда қийғос гуллаб кўсаклар кўпаймоқда. Колхоз партия ташкилоти бу бригада тажрибасини ёйиб, колхоз бўйича ғўзанинг серҳосил бўлишини та'минламоқда.

Партия ташкилоти коллектив хўжалик олдидаги вазифаларни бажаришга оммани сафарбар этувчи кучдир. Партиянинг ҳарбир а'зоси эса партия сиёсатини актив амалга оширучи, ўз постида ҳаммага намуна, авангард бўлиб хизмат қилучи, бошқаларни ўзидан ибрат олишга чақирувчи илғор кишидир. Колхоз бошланғич партия ташкилотлари коммунистларни ишлабчиқаришга тўғри жойлаштириб, уларнинг ҳаммавақт ва ҳарқандай ишда пешқадам бўлишларига эришишлари керак.

Ғўза қатор ораларига ишлов беришдаги камчиликларни тугатиш ва ғўза парваришини қизитиб юбориш колхозчи ва механизаторлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш ҳамда социалистик мусобақани янада кенгайтиришни талаб қилади. Далада оммавий ишларни яхши йўлга қўйган бошланғич партия ташкилотлари мўл ҳосил учун курашда муваффақиятга эришмоқдалар. Бу жиҳатдан Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози бошланғич партия ташкилотининг (секретари ўртоқ Усмонов) иши диққатга сазовордир. Бу колхозда 7 дала шийпони бор, радиоприёмниклар ишлаб турибди, шийпонларга 500 та ҳархил плакатлар ёпиштирилган, 75 нусха газета, 50 журнал, 20 та агитатор блокноти олинади, Ҳарқайси бригадада мунтазам равишда «Жанговар варақа»лар чиқариб турилади. Агитаторлар суҳбатга олдиндан тайёргарлик кўриб, бригада ва звеноларнинг юқори ҳосил учун курашда эришаётган ютуқлари ва камчиликлари тўғрисида олинган мисоллар блан ўз суҳбатларини жуда жонли ўтказмоқдалар. Оммавий-сиёсий иш яхши йўлга қўйилганлиги учун колхозда меҳнат интизоми тобора мустаҳкамланмақда.

Броқ, айрим район партия комитетлари пахтадан мўл ҳосил етиштиришда бошланғич партия ташкилотларининг ролига етарли э'тибор бермаётирлар, ишлабчиқаришда коммунистларнинг авангардлик ролини та'минламаётирлар. Бекобод район партия комитети (секретари ўртоқ Эшонхўжаев) бошланғич партия ташкилотларига суяниб иш кўриш ўрнига, колхозларга вакиллар юбориш каби қолоқланган методни ҳали ҳам қўлланмоқда. Шу райондаги Крупская номли, Будённий номли ва Ворошилов номли колхозларда ғўза парвариши айниқса суст бораётир. Ҳар гектар ерда тегишли миқдорда ғўза кўчати бўлиши тўғрисида ғамхўрлик қилинмагани учун кўп колхозларда ғўзалар жуда сийрак. Район партия комитети, райкомнинг МТС зоналари бўйича инструкторлик группалари ғўза парваришини кучайтириш, колхозчилар оммасини дала ишларига тўла сафарбар қилишда бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятини оширишга ҳаракат қилмаётирлар. Ғўза парваришидаги ҳозирги сусткашлик эса мўл ҳосил етиштиришни хавф остида қолдирмоқда.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети август ойида ғўза парваришини тўхтовсиз давом эттириб, бу соҳада йўл қўйилган хато ва камчиликларни тезлик блан тугатишни талаб қилдилар. Район партия комитетлари, МТС ва колхоз бошланғич партия ташкилотлари Мактубни ҳамда КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини колхозчи ва механизаторлар ўртасида кенг пропаганда қилиш ва оммани мўл ҳосил учун курашга сафарбар этишлари лозим. Айниқса ғўза яхши ривожланмаган участкаларга алоҳида э'тибор бериш зарур. Партия ташкилотлари бундай участкаларни алоҳида ҳисобга олиб, сифатли культивация қилиш, қўшимча озиқлантириш ва қондириб суғоришни ташкил этишлари керак. Айрим участкаларда ўргимчак кана ва бошқа зарарли ҳашаротлар пайдо бўлганлиги тўғрисида сигналлар келмоқда. Партия ва комсомол ташкилотлари илғор колхозлардан ўрнак олишлари, контроль постлар тузиб, экин майдонларини доимий назорат остига олишлари лозим. Ҳашарот пайдо бўлган жойларда эса қишлоқ хўжалик мутахассисларининг иштирокида ҳашаротга қарши курашучи бригадалар тузиб, зарарланган ғўзаларни ўз вақтида дорилашни ташкил этишлари керак.

Район партия комитетлари ва инструкторлик группаларининг энг муҳим вазифаси юқори ҳосил учун курашда бошланғич партия ташкилотларининг роли ва мас'улиятини оширишдир. Шуни унутмаслик лозимки, партия ташкилотларининг ва ҳарбир коммунистнинг ишига юқори ҳосил учун курашни қандай ташкил этганликларига, хўжалик соҳасидаги муваффақиятларига қараб баҳо берилади. КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми та'кидлаб ўтганидек, ҳозирги вақтда партия ташкилотларининг, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг, колхозларнинг, МТС ва совхозларнинг энг муҳим вазифаси — экинларни парвариш қилишни намунали ўтказишдан, ҳосилни ўз вақтида ва нобуд қилмасдан ўриб-йиғиб олишдан, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва закупка қилиш планини муддатидан илгари бажаришдан, уруғлик фондларини тўла равишда ғамлаб қўйишдан, чорвачиликни ем-хашак блан етарли та'минлашдан, колхозларнинг жамоат хўжалигини мустаҳкамлашда янги муваффақиятларга эришишдан ва шу асосда меҳнат кунига пул ҳамда натура блан тўланадиган ҳақни ва колхозчиларнинг моддий фаровонлигини оширишдан иборатдир.

Коммунистларни ишлабчиқаришнинг ҳал қилучи участкаларига тўғри жойлаштирайлик, мўл ҳосил учун курашда партия ташкилотларининг авангардлик ролини ҳартарафлама оширайлик!

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Самолётлар бош конструктори ўртоқ А. И. Микоянни Ленин ордени блан мукофотлаш тўғрисида

Самолётлар бош конструктори ўртоқ А. И. Микоян туғилган куннинг эллик йиллиги муносабати блан ва унинг янги авиация техникаси вужудга келтириш ишидаги хизматларини тақдирлаб, ўртоқ Артём Иванович **Микоян Ленин** ордени блан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль
1955 йил 4 август.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ УЧИНЧИ СЕССИЯСИ

5 август эрталаб СССР Олий Советининг учинчи сессияси ўз ишини давом эттирди. Соат 10 да Иттифоқ Совети блан Миллатлар Советининг қўшма мажлиси очилди. Миллатлар Советининг Раиси **В. Т. Лацис** раислик қилди.

Мажлиснинг кун тартибида — тўрт давлат Ҳукуматлари Бошлиқлари Женева Кенгашининг якунлари тўғрисида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин докладини муҳокама қилиш.

Биринчи бўлиб **А. М. Пузанов** (РСФСР) сўзга чиқди. У, Женева Кенгаши тарихий аҳамиятга эга воқиа бўлганлигини уқтириб ўтди. Биз, — деди А. М. Пузанов,—халқаро муносабатлардаги кескинликни юмшатишга олиб келган ва тўрт давлат Ҳукуматлари Бошлиқларининг кенгаши учун қулай вазият туғдирган бирканча муҳим ташқи сиёсий тадбирлар кўрган ҳукуматимизнинг узоқни кўриб иш қилаётганлигини катта мамнуният блан қайд қилмоқдамиз.

Совет кишилари ер юзида қўрқув, ва душманлик, дўқ ва гумонсирашлар ҳукмронлик қилмасдан, балки тинч ҳамкорлик ва ўзаро ишонч кайфияти ҳукмронлик қилиши лозим, деб ҳисобламоқдалар.

Тўрт давлат Ҳукуматлари Бошлиқлари Кенгашининг якунлари, — деди сўнгра А. М. Пузанов, — бизнинг Совет Ҳукумат делегациямиз ҳамма масалаларни муҳокама қилишда катта давлат донишмандлиги блан иш кўрганлигини, жуда катта куч ва ғайрат сарфлаб, Кенгаш ишида муваффақиятга эришмоқ учун мумкин бўлган ҳамма ишларни қилганлигини жуда яққол кўрсатиб турибди.

А. М. Пузанов Кенгашда унинг қатнашчилари ўртасида ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик руҳи тантана қилганлигини айтиб, АҚШ президенти Д. Эйзенхуэрнинг, америка халқи совет халқининг дўсти бўлишни истайди, деб айтган гапларини табриклади. Биз, — деди нотиқ, — Америка халқи блан ҳам, шунингдек бошқа ҳамма халқлар блан ҳам чинакам ва мустаҳкам алоқада бўлиш, барча мамлакатлар блан савдо ва маданий алоқаларни ривожлантириш тарафдоримиз. Бизнинг одамларимизда бошқа ҳечбир халққа, бошқа ҳечбир миллатга нисбатан ҳечқандай адоват, душманлик ҳислари йўқ.

Нотиқ Женева Кенгашини чақиришда жамоатчилик фикрининг катта роль ўйнаганлигини кўрсатиб ўтди. Халқларнинг тинчлик талаб қилаётган қудратли ҳаракати, — деди у, — Кенгаш учун, Кенгашда қўйилган масалаларни муваффақиятли равишда кўриб чиқиш учун қулай шароит ҳозирлади. Бутун дун'ё халқлари зўравонлик сиёсатини рад этмоқдалар ва тинч тотув бўлиб яшашни талаб қилмоқдалар.

Депутат А. М. Пузанов тўрт давлат Ҳукуматлари Бошлиқларининг Женева Кенгашида Совет Иттифоқи Ҳукумат делегацияси томонидан қилинган ишлар ма'қуллансин, деб таклиф киритди. Бу таклиф давомли қарсаклар блан кутиб олинди.

Депутат **О. И. Ивашченко** (Украина ССР) сўзга чиқиб, украин халқи Совет ҳукуматининг тинчликсевар сиёсатини чуқур миннатдорчилик блан ма'қулламоқда, деди. Бу сиёсат, — деди у, — икки системанинг, я'ни социалистик система блан капиталистик системанинг тотув бўлиб яшаши ва иқтисодий мусобақа қилиши мумкинлигини исбот этмоқда.

О. И. Ивашченко, айрим мамлакатлар ўртасида иқтисодий, илмий ва маданий алоқаларни кенгайтиришнинг муҳимлигини та'кидлаб, ҳамжиҳатлик ва ишонч вазиятини бошлаб берган Женева Кенгашидан кейин бу хилдаги алоқалар янада кенгроқ ривожланиши лозим, — деди.

О. И. Ивашченко айтдики, Совет Иттифоқи блан савдо алоқаларини ўрнатиш ва кенгайтириш ҳамма давлатлар учун манфаатлидир. Буни Совет Иттифоқининг Хитой Халқ Республикаси ва социалистик лагерьдаги бошқа мамлакатлар блан қилаётган иқтисодий ҳамкорлигининг тажрибалари кўрсатиб турибди. Мамлакатлар ўртасида турли делегацияларни айирбошлаш ишонч ва ҳамжиҳатлик вазиятини мустаҳкамламоқ учун анча аҳамиятга эгадир. Совет кишилари, деди у, америкали қишлоқ хўжалик мутахассисларини хурсандлик блан кутиб олмоқдалар. Америкали фермерлар ҳам совет делегациясини яхши қабул қилмоқдалар.

Совет кишилари, — деди ўртоқ Ивашченко, — Англия бош министри Антони Иденнинг Англияни келиб кўриш тўғрисида қилган таклифини ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Совети Президиумининг а'зоси Н. С. Хрущев қабул этганликлари тўғрисидаги қарорни, шунингдек Совет ҳукумати Франция бош министри Форни ва ташқи ишлар министри Пинэни Совет Иттифоқини келиб кўриш учун таклиф қилганлигини ма'қулламоқдалар.

Депутат **В. П. Мжаванадзе** (Грузия ССР) сўзга чиқиб. Совет ҳукуматининг кейинги вақтларда кўрган бирқанча яхши тадбирлари халқаро кескинликни юмшатиш ва тинчликни мустаҳкамлаш учун жуда катта аҳамияти борлигини уқтириб ўтди. Совет Иттифоқи блан Югославия Федератив Халқ Республикаси ўртасидаги муносабатларнинг яхшиланганлиги, — деди у, — халқаро ҳаётнинг муҳим фактори бўлди. В. П. Мжаванадзе шу сессияда ҳозир бўлган Югославия парламент делегациясини табриклаб, Иттифоқ Халқ Скупшчинаси депутатларини Грузияни бориб кўришга таклиф қилди.

Нотиқ Женева Кенгашининг якунлари тўғрисида гапириб, давлатлар ўртасида маданий ва иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлашнинг аҳамиятини қайд қилиб ўтди.

Республикамиз меҳнаткашлари, — деди В. П. Мжаванадзе, — тўла равишда бахтли бўлиб ҳаёт кечирмоқдалар. Халқ фаровонлигини янада юксалтириш учун бизда ҳамма нарса бор. Биз тинчликка интилмоқдамиз ва улуғ рус халқи блан ёнма-ён туриб, мамлакатимиз халқларининг бир бутун қардош оиласида, ер юзидаги барча мамлакатларнинг халқлари блан бирликда тинчликни охиригача қаттиқ туриб ҳимоя қилишга ва уни сақлаб қолишга қат'ий бел боғлаганмиз. Халқаро муносабатлардаги кескинликка хотима берилсин, узоқ йиллар мустаҳкам тинчлик бўлиши та'минлансин – Совет Иттифоқидаги ҳамма халқларнинг қизғин тилаги мана шу.

Депутат **Ш. Р. Рашидов** сўзга чиқиб, тўрт давлат Ҳукуматлари Бошлиқлари Женева Кенгашининг натижаларини ўзбек халқи номидан қизғин суратда ма'қуллайди. Ш. Р. Рашидов Женева Кенгашининг халқаро кескинликни юмшатиш учун бўлган аҳамиятини та'кидлаб, Совет ҳукумат делегацияси бу Кенгашда Осиё ва Узоқ Шарқ проблемаларига лозим бўлган даражада э'тибор берилмаганлигига афсусланганлигини эслатиб ўтади. Аммо, — дейди нотиқ, — Бирлашган Миллатлар Ташкилотида Хитой Халқ Республикасининг қонуний ҳуқуқларини тиклаш, Тайвань районидаги аҳволни бартараф қилиш, Ҳинди-Хитойга нисбатан Женева битимини бажариш ва бошқа шулар сингари масалалар асло кечиктирилмай тез ҳал этилиши лозим бўлган масалалардир. Бу проблемаларнинг ҳал қилинишини фақат Осиё халқларигина эмас, шу блан бирга, бутун илғор инсоният ҳам кутиб турибди.

Правардида депутат Рашидов Ўзбекистон ССРнинг чет мамлакатлар блан қилаётган маданий алоқаларини гапириб берди. Фақат 1954 йилнинг ўзида ва бу йил республикамизга 36 мамлакатдан меҳмонлар келиб кетди, шу жумладан четэл Шарқидаги давлатлардан 27 делегация келиб кетди.

Депутат **Н. Е. Авхимович** (Белоруссия ССР) сўз олади. У айтдики, белорус халқи Женева Кенгашида Совет Иттифоқининг Ҳукумат делегацияси томонидан киритилган таклифларни тўла равишда қўллабқувватлайди. Бу таклифлар тинчликни мустаҳкамлаш, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш, давлатлар ўртасида ишонч вужудга келтириш, уруш хавфини йўқотиш ва қуролланиш юкини камайтириш вазифаларига мос бўлиб тушаётган таклифлардир.

Белорус халқи, — дейди нотиқ, — Европада коллектив хавфсизлик масаласининг ва Германия масаласининг ижобий ҳал қилинишидан айниқса манфаатдордир. Совет Белоруссияси иккинчи жаҳон урушидан жуда катта зарар кўрди. Республикага 75 миллиард сўмлик моддий зиён етказилди.

Германия масаласини ҳал қилишнинг бирдан-бир тўғри йўли шундан иборатки, — деди депутат Авхимович, — Германия Демократик Республикаси блан Германия Федерал Республикаси коллектив хавфсизлик системасига кириши керак, бу эса Германиянинг қайта бирлаштирилишини осонлаштирган бўлур эди. Биз, — деди у, — герман халқи ўз мамлакатининг тақдирини ҳал қилишда қатнашишга мутлақо ҳақли деб ҳисоблаймиз ва унинг тинчликсевар, демократик давлат барпо қилишига сра шубҳаланмаймиз.

Депутат **Н. В. Цицин** (РСФСР) ўз нутқини барча мамлакатларнинг олимлари ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш масаласига бағишлади. Олимларнинг амалий иш блан бир-бирларининг мамлакатларига боришлари, шахсий алоқа боғлашлари, илмий информацияларни айирбошлаш фан соҳасида тез ва муваффақиятли тараққиёт бўлишига ёрдам бериши лозим. Мана шундай алоқада бўлишнинг самарали эканлигини Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг иш тажрибалари исботламоқда. Фақат шу йилнинг кейинги 2 ойи мобайнида виставкани 61 мамлакатдан келган 395 делегация кўриб томоша қилди.

Н. В Цицин ўзидан илгари сўзга чиққан нотиқларнинг фикрига қўшилиб, бутун совет кишилари Женева Кенгашида Совет ҳукумат делегациясининг бутун дун'ё халқларининг бахт-саодати йўлида олижаноблик ва донишмандлик блан қилган ишларини ма'қулламоқдалар, — деди.

Депутат **К. М. Озолинь** (Латвия ССР) сўзга чиқиб айтдики, Совет Латвиясининг меҳнаткашлари Женева Кенгашида эришилган ижобий натижалардан ғоят мамнун бўлмоқдалар. Кенгаш шуни кўрсатдики, ҳозирги замонда халқаро ҳамкорлик қилиш ва ишонч вужудга келтириш бемалол рўёбга чиқариш мумкин бўлган реал мақсаддир.

Нотиқ айтдики, Женева Кенгашининг якунлари ҳозир муҳокама қилинаётган Катта Кремль саройида бундан 15 йил муқаддам, 1940 йил 5 августда, СССР Олий Советининг фавқулодда сессиясида Латвия Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига қабул қилинган эди. Бу иш бутун халқнинг ўз хоҳишини чинакам изҳор қилганлигининг натижаси бўлган эди. Бу эса латиш халқига тинчлик ва бахт келтирди.

Бизнинг халқимиз, деб давом қилди К. М. Озолинь, — герман милитаризмининг агрессив босқинларига неча марталаб дучор бўлган эди. Латиш халқи ўзининг тарихий тажрибаларига таяниб туриб, Совет ҳукумати томонидан Германия проблемасини ҳал қилиш йўлида қилинган таклифларнинг муҳимлигини ва ҳаққонийлигини ҳақиқатан ҳам қадрлайди.

Нотиқ қуролсизланиш проблемасини ҳал қилишнинг муҳим аҳамияти борлигини айтиб, Совет ҳукуматининг шу йил 10 майдаги таклифлари халқлар учун шу қадар ҳаётий муҳим бўлган масала юзасидан битимга келмоқ учун СССР реал йўлларни топишга зўр бераётганлигини кўрсатади, — деди.

Депутат **З. А. Лебедева** (РСФСР) ўз нутқини Женева Кенгашида ижобий натижаларга эришишда барча мамлакатлардаги тинчликсевар кучларнинг ўйнаган ролига бағишлади.

— Тўппа-тўғри шуни айтиш кераккки, — деди у, — туҳматчиларнинг сохта пропагандаси ва нотўғри хабарларни тарқатиши натижасида довдираб қолган кишиларнинг кўзини очиш соҳасида сезилмас даражада бўлсада, лекин кун сайин тинимсиз катта иш олиб борилганлиги тинчлик учун курашда эришилган муваффақиятларга асос бўлди, барча мамлакатлардаги оддий кишилар мана шу ишни кун сайин олиб бормоқдалар, уларнинг тинчликка, халқларни бахтли қилишга бўлган иродасини ҳечқандай қийинчилик ва хавф-хатарлар тўхтатиб қололмайди.

З. А. Лебедева тўрт давлат Ҳукуматлари Бошлиқларининг Женевадаги Кенгашида тинчлик тарафдорларининг талаблари акс этганлигини кўрсатиб, биринчи муваффақиятлар тинчлик учун курашда хотиржамликка ва бўшашишга олиб келмаслиги керак, деди.

Депутат **Ш. М. Арушанян** (Арманистон ССР) сўзга чиқади. Совет Социалистик давлатининг тарихи, — дейди у, — Совет Иттифоқи бошқа халқларнинг тинчлигига, мустақиллигига ва суверенитетига ҳечқачон таҳдид солмаганлигини, таҳдид солмаётганлигини ва бундан кейин ҳам таҳдид солмаслигини яққол кўрсатиб турибди. Нотиқ Совет ҳукуматининг тинчликка бўлган иродасини исботловчи конкрет мисолларни айтиб берди. Жумладан, Совет ҳукуматининг кўрган тадбирлари туфайли Совет Иттифоқи блан Эрон ўртасида дўстона ва яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантирмоқ учун негиз солинди. Совет ҳукумати бизга қўшни бўлган турк халқи блан ҳам яхши қўшничилик муносабатларини боғлашга интилмоқда.

Эрксевар арман халқи, — дейди правардида Ш. М. Арушанян, — Совет ҳукуматининг тинчликсевар ташқи сиёсатини қизғин суратда ма'қулламоқда.

Депутат **Е. А. Фурцевага** (Москва шаҳри) сўз берилади. У, совет кишиларининг ижодкорлик блан қилаётган қаҳрамонона меҳнати тўғрисида гапиради. Совет кишиларининг фикр-зикри — дейди Е. А. Фурцева, — уруш блан банд бўлаётгани йўқ. Мамлакатимизга кўз ташласангиз ҳамма жойда жуда катта тинч қурилиш бораётганлигини кўрасиз. Ахир, биз уй-жой биноларини уруш учун қураётганимиз йўққу! Фақат ўн йил мобайнидагина совет пойтахтида 10 миллион квадрат метр уй-жой майдони қурилиши лозим, бу эса, Москва бун'ёдга келгандан бери ўтган 800 йил мобайнида қурилган бутун уй-жой биноларининг қарийб 50 процентини ташкил қилади. Ахир, биз мактаблар ва касалхоналарни, стадионларни ва университетларни уруш учун қураётганимиз йўққу! Ахир, биз уруш учун деб қўриқ ерларни очаётганимиз йўқ-ку, уруш учун деб халқнинг турмуш даражасини оширишга ҳаракат қилаётганимиз йўқ-ку! Бизга тинчлик шунинг учун кераккки, — деди Е. А. Фурцева, — биз ўз кучларимизга ишонамиз ва қилмоқчи бўлган ишларимизнинг ҳаммасини рўёбга чиқаришимизни биламиз.

Мустаҳкам тинчлик йўлида, — деди правардида Е. А. Фурцева, — ҳали кўпгина қийинчиликларни енгишга тўғри келади. Москва меҳнаткашларига келганда, улар тинчлик ишига қўшаётган ўзларининг ҳиссаларини янада кўпайтирмоқ учун ҳамма чораларни кўрадилар.

Депутат **И. Г. Эренбург** сўзга чиқиб, зўравонлик сиёсатига зарба берган Женева Кенгаши совет халқининг ва бутун дун'ё халқларининг жуда катта куч ва ғайрат сарф қилиши блан тайёрланган Кенгаш бўлди, — деди.

Женева Кенгашининг натижалари тўғрисида гапирган вақтда, — деди нотиқ, — Совет ҳукуматининг қилган тадбирларини унутмаслик керак. Совет ҳукумати шундай тинчликсеварлик тадбирларини кўрдики, фақат бақувват ва ўз кучига ишонган халқгина шундай қилаолади. Совет давлатининг раҳбарлари тинчлик иши учун талай меҳнат қилдилар ва бунинг учун барча совет гражданлари, дун'ёнинг ҳамма жойида яшаб турган ва турли маслакларга мансуб бўлган софвиждонли кишиларнинг ҳаммаси совет давлати раҳбарларидан миннатдордирлар. И. Г. Эренбург давлатлар ўртасида ҳамкорлик бўлиши учун барча халқларнинг қаттиқ туриб мардлик блан олиб борган кураши халқаро кескинликни юмшатишда жуда катта роль ўйнаганлигини айтиб берди.

Правардида И. Г. Эренбург, барча мамлакатлардаги тинчлик тарафдорлари биринчи муваффақиятлардан руҳланиб, халқлар ўртасида тинч ҳамкорликнинг тантана қилишига эришмоқ учун ўзларининг бутун кучларини сарф қилишларига ишонаман, — деди. (ТАСС).

Тошкентдаги Йўллар министрлигига қарашли машинасозлик заводи нефть ва кўмир саноатига хизмат қилучи кўчма компрессор станцияларни ишлаб чиқармоқда. **Суратда:** кўчма компрессор станциялари.

Н. Аҳмедов фотоси.

КПСС XX с'езди шарафига

Олмалиқ шаҳридаги саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг коллективлари КПСС XX с'езди шарафига бошланган мусобақага қўшилиб, янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Корхоналарда техникани янада тараққий эттириш мақсадида рационализаторлик ва ихтиро'чилик ҳаракати тобора кенг қулоч ёймоқда. Шаҳар корхоналарида кейинги икки ойнинг ўзида 300 дан ортиқ рационализаторлик ва ихтиро'чилик таклифлари тўпланди. Бу таклифларни ишлабчиқаришга жорий қилиш меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтириш имкониятини бермоқда.

Шаҳардаги ёш корхоналардан бири бўлган оғир самосвалларни ремонт қиладиган механика мастерскойида ҳар уч ишчининг бири рационализатордир. Смена мастери ўртоқ Филипенко ўтан 7 ой мобайнида 20 га яқин рационализаторлик таклифи киритди. Мастерской коллективи ишлабчиқаришни комплекс механизациялашга алоҳида э'тибор бериши натижасида ўтган вақт ичида ярим миллион сўмдан ортиқ давлат маблағи тежаб қолинди.

Шаҳар қурилиш трестига қарашли темирбетон конструкциялари ва детальлари ишлабчиқарувчи цех коллективи бинокорлик ишларининг сур'атини тезлаштириш мақсадида яқин вақт ичида 10 га яқин янги конструкциялар тайёрлашни ўзлаштирди.

Бешйиллик план муддатидан илгари бажарилади

Тошкентдаги «Шарқ гули» артелининг меҳнатсевар коллективи КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларига жавобан, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини тобора яхшилаш учун астойдил курашмоқда. Артель коллективи мавжуд асбоб-ускуналар ҳамда ишлабчиқариш майдонларидан тўла ва унумли фойдаланишга алоҳида э'тибор бермоқда. Шу сабабли ҳам бу ерда давлат планлари маҳсулотнинг ҳамма турлари бўйича доимо ошириб бажарилмоқда.

Артель а'золари ўртасида бешинчи бешйиллик топшириғини муддатидан илгари бажариш учун бошланган мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда. Ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг зўр ғайрат блан ишлаши натижасида 7 ойлик план муддатидан илгари бажарилди ва пландан ташқари бирнеча минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Социалистик мусобақада С. Акбарова бошлиқ 2-нчи цех ишчилари олдинда бормоқдалар. Илғор ишчилардан А. Ниёзова, Ф. Нурбоева, Р. Бегматова каби ўртоқлар смена топшириғини 200 процентдан ошириб бажармоқдалар.

Тошкент ва Ленинобод область пахтакорларининг социалистик мусобақаси

Кеча Тошкентга Ленинобод область пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси келди. Бригадага Ленинобод область партия комитетининг секретари ўртоқ А. Каримов бошчилик қилмоқда.

Мусобақадошлар икки группага бўлиниб районларга жўнаб кетдилар. Улар, Янгийўл, Октябрь, Чиноз, Оржоникидзе, Сирдар'ё, Верхне-волинск, Мирзачўл ва Гулистон районларида пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун ғўза парвариши қандай уюштирганлигини текширишдан ўтказадилар.

* * *

ЛЕНИНОБОД, 5 август, (**«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан**). Бугун бу ерга Тошкент область пахтакорларининг область партия комитетининг секретари ўртоқ М. Ғуломов бошчилик қилаётган ўзаро текшириш бригадаси келди. Тошкентлилар дастлабки куни Исфара районидаги Ленин номли, Куйбишев номли, Сталин номли, Маленков номли ва Шверник номли колхозларда бўлдилар. Тошкент область пахтакорларининг вакиллари навбатдаги ўзаро текширишни Конибодом районида ўтказадилар.

Тошкент область ва Тошкент шаҳар халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планининг 1955 йил биринчи ярмида бажарилиш якунлари тўғрисида

Тошкент область ва Тошкент шаҳар Статистика Бошқармасининг ахбороти

1955 йилнинг биринчи ярмида Тошкент область ва Тошкент шаҳрида саноатнинг, қишлоқ хўжалигининг ривожланганлиги, капитал қурилишнинг ўсганлиги ва товар обороти ҳамда маданий қурилишнинг кенгайтирилганлиги қуйидаги ма'лумотлар блан характерланади:

1. САНОАТ

Тошкент область ва Тошкент шаҳар саноати 1955 йилнинг биринчи ярим йиллик ялпи маҳсулот ишлабчиқариш планини 105 процент, шу жумладан Тошкент область саноати 105 процент ва Тошкент шаҳар саноати 105 процент бажарди.

Иттифоқ республика, республика ва маҳаллий аҳамиятга эга бўлган асосий саноат корхоналари ва ташкилотларида ялпи маҳсулот ишлабчиқариш планининг бажарилиши қуйидаги ма'лумотлар блан характерланади:

	1955 йилнинг биринчи ярмида планнинг бажарилиш проценти
Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	
Оҳангарон цемент заводи	113
Чирчиқ ойна заводи	92
3-нчи ғишт заводлари бошқармаси	103
4-нчи ғишт заводлари бошқармаси	115
5-нчи ғишт заводлари бошқармаси	115
Олмалиқ 6-нчи ғишт заводи	91
Янги бинокорлик материаллари заводи	87
Тошкент ремонт-механика заводи	122
Кенг исте'мол товарлари саноати министрлиги	
Область пахта тайёрлаш тресги	109
Шу жумладан:	
Оққўрғон пахта тозалаш заводи	106
Алимкент пахта тозалаш заводи	124
Боёвут пахта тозалаш заводи	103
Бекобод пахта тозалаш заводи	112
Далварзин пахта тозалаш заводи	100,5
Мирзачўл пахта тозалаш заводи	116
Пискент пахта тозалаш заводи	105
Тошкент пахта тозалаш заводи	110
Чиноз пахта тозалаш заводи	98
Янгийўл пахта тозалаш заводи	106
Юқоричирчиқ жут-каноп заводи	102
Гул жут-каноп заводи	105
Кўрғонча жут-каноп заводи	106
Ново-Жизненск жут-каноп заводи	87
Ново-Михайловск жут-каноп заводи	108
Солдатск жут-каноп заводи	116
Тошовул жут-каноп заводи	110
Уяли жут-каноп заводи	107
Янгибозор жут-каноп заводи	101
Тошкент каноп йигирув-тўқув фабрикаси	110
Тошкент «Қизил тонг» тикув фабрикаси	100,8
Чирчиқ тикув фабрикаси	100,2
Тошкент 1-нчи тикув заводи	101
Янгийўл тикув-пойафзал комбинати	128
Тошкент 1-нчи пойафзал фабрикаси	104
Тошкент 2-нчи пойафзал фабрикаси	117
Чирчиқ пойафзал фабрикаси	102
Тошкентдаги Сталин номли кўн заводи	102
Тошкент «Пласткож» заводи	104
Тошкент стелька-картон фабрикаси	111
Тошкент пайпоқ-трикотаж фабрикаси	105
Тошкент эгар-жабдуқ галантерия фабрикаси	112
Тошкент тўқимачилик-галантерия фабрикаси	115
Озиқ-овқат товарлари саноати министрлиги	
Алимкент 11-нчи ёғ заводи	96
Янгийўл 4-нчи ёғ заводи	92
Тошкент консерва заводи	125
Янгийўл консерва заводи	128
Тошкент макарон фабрикаси	101
Тошкент «Ўртоқ» кондитер фабрикаси	85
Тошкент 7-нчи вино заводи	110
Янгийўл 10-нчи вино заводи	103
Тошкент 2-нчи пиво заводи	100,3
Тошкент 6-нчи пиво заводи	102
Тошкент 3-нчи пиво-лимонад заводи	108
Тошкент тамаки фабрикаси	109
Гўшт ва сут маҳсулотлари саноати министрлиги	
Олмалиқ шаҳар кушхонаси	121
Оҳангарон гўшт комбинати	150
Бекобод гўшт комбинати	138
Тошкент гўшт комбинати	143
Троицк гўшт комбинати	156
Янгийўл гўшт комбинати	135
Маҳаллий ва ёқилғи саноати министрлиги	
Тошкент аравасозлик заводи	115
Тошкент мебель фабрикаси	102
Тошкентдаги Чкалов номли завод	135
Тошкентдаги «Металлоширпотреб» заводи	108
Маҳаллий ва ёқилғи саноатининг область бўлими	121
Маҳаллий ва ёқилғи саноатининг Тошкент шаҳар бўлими	116
Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги	
Тошкент 2-нчи авторемонт заводи	109
Тошкент аккумулятор заводи	102
Ҳунармандчилик кооперацияси	
Тошкент области бўйича	110
Тошкент шаҳри бўйича	107

«Металлоширпотреб» заводи, 3-нчи ғишт заводлари бошқармаси, аравасозлик заводи, «Қизил тонг» тикувчилик фабрикаси, Чирчиқ пойафзал фабрикаси, пайпоқ-трикотаж ва эгар-жабдуқ галантерия фабрикалари, 2-нчи пиво заводи, 3-нчи пиво-лимонад заводи, маҳаллий ва ёқилғи саноатининг область бўлими ҳамда ҳунармандчилик кооперациялари Совети ярим йиллик ялпи маҳсулот ишлабчиқариш планини бажарган бўлсалар ҳам, маҳсулотнинг энг муҳим турлари бўйича ишлабчиқариш планини бажармадилар.

Маҳсулотнинг асосий турлари бўйича планнинг бажарилиши қуйидаги ма'лумотла блан характерланади:

	1955 йилнинг биринчи ярмида планнинг бажарилиш проценти
Электр қуввати («Узбекэнерго» электростанциялари бўйича)	101
Кўмир («Узбекуголь» трестининг корхоналари бўйича)	106
Пўлат (Ўзбекистон металлургия заводи бўйича)	95
Прокат (Ўзбекистон металлургия заводи бўйича)	100,8
Экскаваторлар	98
Кўтарма кранлар	95
СКГХ-4 трактор сеялкалари	100,5
СХМ-48М пахта териш машиналари	100,4
Йигирув машиналари	97
Ровничний машиналар	68
Компрессорлар	92
Цемент	101
Пишиқ ғишт	95
Аравалар	98
Пахта толаси	109
Ип-газлама	101
Устки трикотаж	110
Ички трикотаж	100,6
Пайпоқ	95
Пойафзал	103
Қаттиқ чарм	103
Юмшоқ чарм	107
Ўсимлик ёғи	91
Мол ёғи	104
Колбаса маҳсулотлари	123
Макарон маҳсулотлари	96
Кондитер моллари	92
Нон маҳсулотлари	104
Гўшт	110
Консервалар	130
Вино	102
Пиво	99
Папирослар	107
Совун	100,1

1955 йилнинг биринчи ярмида саноатни ва биринчи галда халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асоси бўлган оғир саноатни янада юксалтириш та'минланди. 1955 йилнинг биринчи ярмида саноат ишлаб чиқарган маҳсулотининг ҳажми 1954 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 10 процент, шу жумладан, Тошкент области бўйича 14 процент ва Тошкент шаҳри бўйича 7 процент ошди.

Бирқанча энг зарур буюмларни ишлаб чиқариш анча кўпайди.

Кўмир қазиш 15 процент, электр қуввати ишлаб чиқариш («Узбекэнерго» электростанциялари бўйича) 7 процент, прокат 6 процент, пишиқ ғишт 17 процент, цемент 5 процент, устки трикотаж 27 процент, мол ёғи 31 процент ва консервалар ишлаб чиқариш 78 процент кўпайди.

Тошкент область ва Тошкент шаҳар саноати меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан берилган ярим йиллик топшириқни умуман бажарди.

Шу блан бирга, бир қатор саноат корхоналарининг ишида ҳануз жиддий камчиликлар давом этиб келмоқда.

Маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан берилган ярим йиллик план бажарилмади.

«Металлоширпотреб» заводи, мебель фабрикаси, Чиноз пахта тозалаш заводи, «Қизил тонг» тикувчилик фабрикаси, 4-нчи ёғ заводи, 22-нчи нон заводи ва бошқа корхоналар меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан берилган планни бажармадилар.

Кўпгина корхоналар бир ме'ёрда ишламаётирлар.

II. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

1955 йилда экин майдонлари 1954 йилдагига нисбатан кенгайтирилди. Айниқса, маккажўхори ва оқжўхори кўп экилди. Картошка ва ем-хашак экинлари ўтган йилдагига нисбатан кўп экилди.

1955 йилда деярли бутун пахта майдонида чигит торқаторлаб экилди. Анчагина майдонларда квадрат-уялаб чигит экилди, шунингдек картошка ҳам квадрат-уялаб экилди.

Кўпгина майдонларда ғўза парвариши белгиланган муддатлардан кейинда қолмоқда. Айниқса квадрат-уялаб жойлаштирилган ғўзаларни кўндалангига культивация қилиш ва уларни озиқлантириш ҳамда суғориш кечиктирилмоқда.

Экилган ва табиий ўтларни ўриб-йиғиб олиш ҳам кечиктирилмоқда.

МТСлар 1954 йилдагига нисбатан, техника блан янада кўп та'минланди. Область машина-трактор станциялари парки ҳайдов тракторлари ва турли хил қишлоқ хўжалик машиналари блан бойитилди.

МТСларда чигит экишга тайёргарлик кўриш даврида тракторларни ва қишлоқ хўжалик машиналарини торқаторлаб ва квадрат-уялаб экишга мослаштириш ҳамда шу усулда экилган экинларни парвариш қилишга мослаштириш соҳасида катта иш қилинди.

Ўтган йилдагига нисбатан чорвачиликнинг маҳсулдорлиги оширилди.

Хўжалик йилининг 9 ойи мобайнида соғиб олинган сут миқдори ўтган йилнинг худди шу давридагига нисбатан ошди. Ҳарбир сигирдан ўртача соғиб олинадиган сут миқдори кўпайтирилди. 1955 йилнинг 1 июлига қадар колхозларнинг жамоат моллари сони 1954 йил 1 июлидагига нисбатан қуйидагича кўпайди: қора моллар— 2 процент, сигирлар 12 процент, қўйлар 6 процент ва чўчқалар 12 процент.

1955 йилнинг биринчи ярмида 1954 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш қуйидагича кўпайди: гўшт 37 процент, сут 42 процент, тухум 50 процент ва жун 15 процент.

Броқ, областьнинг айрим район ва колхозларида чорвачилик ҳали ҳам қониқарсиз аҳволда.

Область колхозларида силос иншоатлари ва чорвачилик бинолари қуриш қониқарсиз олиб борилмоқда.

III. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

1955 йилнинг биринчи ярмида давлат томонидан сарф этилган капитал маблағларнинг миқдори 1954 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 11 процент, шу жумладан Тошкент области бўйича 4 процент ва Тошкент шаҳри бўйича 21 процент кўпайди.

Броқ, 1955 йилнинг биринчи ярим йиллик плани бажарилмади.

Мактаблар, даволаш муассасалари ва уй-жой қуриш планларини бажариш кечиктирилмоқда.

Ўзбекистон ССР Шаҳар ва қишлоқ қурилиши министрлигининг область қурилиш тресги пудрат ишлари планини қониқарсиз бажараётир.

IV. ТОВАР ОБОРОТИ

Давлат ва кооператив савдоси йўли блан чакана товар обороти плани 1955 йилнинг биринчи ярмида 100,8 процент, шу жумладан Тошкент области бўйича 100.2 процент ва Тошкент шаҳри бўйича 101 процент бажарилди. Савдо тормоқларида чакана товар обороти Тошкент области бўйича 100,2 процент ва Тошкент шаҳри бўйича 100,9 процент, умумий овқатланиш тормоқларида чакана товар обороти Тошкент области бўйича 99,7 процент ва Тошкент шаҳри бўйича 103 процент бажарилди.

Айрим савдо ташкилотларида чакана товар обороти планининг бажарилиши қуйидагичадир:

	1955 йилнинг биринчи ярмида планнинг бажарилиш проценти
Давлат савдоси	
Тошкент универмаги	95
Бекободторг	96
Чирчикторг	94
Янгийўлторг	95
Тошкент шаҳрининг маҳаллий савдо тормоқлари	99,8
«Военторг»нинг Тошкент бўлими	100,3
«Военторг»нинг Чирчиқ бўлими	107
Главкниготоргнинг область контораси	98
Маҳаллий ва ёқилғи саноатининг область бўлими	118
Кооператив савдоси	
Матлуботчилар жамиятининг Тошкент область Союзи	99,5
Тошкент горкоопторги	110
Ҳунармандчилик кооперациясининг область Совети	116

V. МАДАНИЙ ҚУРИЛИШ

Ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларини ҳам қўшганда бу йил ўрта мактабларни тамомлаган ва етуклик аттестати олганларнинг сони ўтган йилдагига нисбатан 32 процент кўпайди.

Бу йил Тошкент область ва Тошкент шаҳрида олий ва ўрта махсус ўқув юртларини тамомлаб чиқучи мутахассислар сони, сиртдан ўқиганларни ҳам қўшганда, 1954 йилда тамомлаб чиққан кишилар сонига нисбатан 19 процент ошади.

1955 йилнинг биринчи ярмида кинотеатрларга кирган тамошабинлар сони 1954 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 37 процент кўп бўлди.

Тошкент область ва Тошкент шаҳар Статистика Бошқармаси

Қуйичирчиқ районидаги Энгельс номли колхозда янги клуб қурилди. Суратда: янги клуб биносининг ташқи кўриниши.

Хе Черсан фотоси.

Фан ва ТЕХНИКА янгиликлари

КУМИР ҚАЗИШДА ЯНГИ СИСТЕМА

Ер устига ўрнатилган қудратли насос станциясидан труба орқали босим блан забойга келтирилган сувни мониторчиқ қатламга рўпара қилади. Бу сув шундай тезлик ва катта куч блан қатламга уриладики, сал вақт ўтмай қатлам ёрилиб, катта-катта бўлакларга, бўлаклар ундан ҳам кичик парчаларга бўлиниб кетади. Бу парчалар сув оқими блан металл тарновдан оқиб махсус резервуарга тушади. Шундан сўнг кўмирдаги сув қолдигини ажратиш учун бойитиш фабрикаси га юборилади.

Техника фанлари доктори В. С. Мучник бошчилигида бир группа совет олимлари ва инженерлари яратган сув ёрдами блан кўмир қазиш системаси юқоридаги тартибда қўлланилади. Бу янги метод одатдаги шахта қурилишига нисбатан 2 ҳисса арзон тушади, ишчиларнинг меҳнат унумдорлиги 1,5—2 баробар ортади.

Ҳозир Кузбассдаги «Полисаевская-Северная», «Тирганские уклоны» шахталари шу гидравлик усулда ишламоқда.

КОМПЛЕКС ВИТАМИНЛАР

Ленинградлаги ампульланган витамин препаратлари ишлаб чиқарувчи заводда, завод директори Э. А. Меллер ва Главвитаминпромнинг бош инженери Д. А. Буйко ўртоқларнинг таклифи асосида ампульланган комплекс витаминларнинг дастлабки намуналари тайёрланди. Ампульнинг ҳажми 10 куб сантиметр бўлиб унда 40 процент глюкоза ва турли миқдорда B_1, B_2, С витаминлари бор. Ҳозир медицинада бу янги препарат қўлланилмоқда ва беморларни даволашда яхши натижа бермоқда.

ЯНГИ АВТОБУС

Москвадаги И. В. Сталин номли автомобиль заводи бу йил янги комфортабель пассажир автобуси ишлаб чиқарабошлайди. «ЗИС-127» маркали бу янги автобус шаҳар чеккаларида қатнашга мўлжалланган. Унга 180 от кучига эга бўлган дизель мотори ўрнатилган бўлиб, автобус соатига 75—80 километр йўл босади. Автобус ярим ётишга мўлжалланган махсус креслолар, иситиш воситалари ва вентилляция ускуналари блан жиҳозланган.

Қисқа сатрларда

* Яқинда, Тошкент шаҳар Сталин районидаги Беш'ёғоч кўчасида катта озиқ-овқат магазини қурилиб ишга туширилди. Магазинда кондитер, озиқ-овқат моллари блан савдо қилучи учта бўлим бор. Бундан ташқари районнинг «Вторая пятилетка» кўчасига столбалар ўтказилиб, янги электр чироқлари ўрнатилди.

О. Сайдаминов.

* Қорасув район, Қўйлик қишлоқ совети марказидаги бозор йилдан-йилга обод бўлмоқда. Ҳозир бу ерда меҳнаткашлар талабига жавоб бераоладиган маданий моллар магазини ва сартарашхона қурилиб, фойдаланишга топширилди.

С. Муҳиддинов.

* Максим Горький номли республика драма театри Олмалиқ шаҳар клуби саҳналарида ёзги гастролини бошлади.

«Строитель» клуби саҳнасида «Прокурорнинг қизи», «Хайрли соат» спектакльлари муваффақият блан кўрсатилди. Спектакльларни уч мингдан ортиқ киши тамоша қилди. Постановкаларда республика халқ артистлари Алексеев, Мансуров ўртоқлар қатнашмоқдалар.

Н. Городниченко.

* Сирдар'ё районидаги Охунбобоев номли, Шевченко номли, Каганович номли колхозларнинг радиоузелларида микрофон орқали маҳаллий радио эшитдириш ташкил қилиниб, радиоэшитдиришни бошқариш учун кишилар тайинланган. Колхоз раҳбарлари ва активлар микрофон орқали ҳар куни янгиликларни гапириб, пахтадан мўл ҳосил етиштиришдаги илғор тажрибаларни кенг пропаганда қилаётирлар.

Т. Ҳайдаров.

* Тошкентдаги «Шарқ гули» артели ма'мурияти ишчиларга маданий хизматни яхши йўлга қўйган. Бу йил артель ишчиларидан 20 киши дам олиш уйларида бўлади. Н. Исматиллаев, В. Еникиев, З. Қобилова каби хизматчи, чевар хотин-қизлар Кисловодск, Сочи ва бошқа жойлардаги санаторияларга боралилар.

Н. Рихсиев.

Бутун кучни КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини бажаришга сафарбар этайлик

Район партия активининг йиғилишларидан

МАРКАЗИЙ РАЙОН

Марказий район партия ташкилоти ва район меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини баланд руҳ ва сиёсий кўтаринкилик блан кутиб олдилар. Ана шу якдиллик иродаси яқинда бўлиб ўтган район партия активининг йиғилишида ёрқин намоён бўлди.

Йиғилиш «КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг якунлари ва район партия ташкилотининг вазифалари ҳақида» Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ Муҳиддиновнинг докладини эшитди ва муҳокама қилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми партиямиз ва бутун совет халқи ҳаётида буюк воқиа бўлганлигини та'кидлаб кўрсатдилар.

Партиямизнинг XX с'ездини чақириш ҳақидаги Пленум қарорини севинч блан қарши олиб, с'езд шарафига социалистик мусобақани кенг қизитиб юборган район меҳнаткашлари давлат планларини муддатидан илгари бажариш учун курашмоқдалар. Район саноат корхоналари 1955 йилнинг биринчи ярим йиллик планини 106,4 процент қилиб бажарди.

Аммо райондаги бир қатор корхоналар меҳнат унумдорлигини ошириш планини бажармаётирлар. Бунга Ильич номли заводни мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Бу заводда меҳнат унумдорлиги планда белгиланганига нисбатан 90 процентни ташкил қилади.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Кенг исте'мол саноат моллари министрининг ўринбосари ўртоқ Кўкомбоев сўзга чиқиб, министрликка қарашли айрим корхоналар давлат планларини бажармаётганлигини, шунинг натижасида 1955 йилнинг 6 ойи ичида давлатга миллионларча сўмлик маҳсулот кам берилганини айтди.

Сўзга чиққанларнинг кўпчилиги кўп меҳнат-талаб қиладиган ишларни механизациялаш масаласига э'тиборни жалб қилдилар. Айниқса пахта тозалаш саноатида ишлабчиқариш процессларини механизациялаш орқада қолмоқда.

Ўзбекистон ССР Қурилиш материаллари саноати министрининг ўринбосари ўртоқ Пашутин ғишт заводларида илғор тажрибани жорий қилишга кам э'тибор берилаётганига иқрор бўлиб министрликка қарашли корхоналарда янги техникани ишлабчиқаришга жорий қилиш юзасидан кўрилаётган чоралар ҳақида гапирди.

Ўзбекистон геология бошқармаси партия ташкилотининг секретари ўртоқ Сабателли геология партияларда меҳнатнинг етарли механизациялаштирилмаганлиги ва бу ҳол қидирув ишларини чўзиб юбораётгани ҳақида сўзлади.

Радиодетальлар заводининг директори ўртоқ Чебанов рационализаторлик ва ихтиро'чилик масалаларига тўхталди. Заводда кенг қизитиб юборилган рационализаторлик ва ихтиро'чилик ҳаракати кўп маблағни тежаш имкониятини бермоқда. Ўртоқ Чебанов шаҳар корхоналари ўртасида техника информацияси ташкил этишни таклиф қилди.

Район партия активи КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини якдиллик блан ма'қуллади ва уни турмушга тадбиқ қилиш юзасидан амалий тадбирлар белгилади.

КИРОВ РАЙОНИ

Киров район партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилиш «КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг якунлари ва район партия ташкилотининг вазифалари ҳақида» район партия комитетининг секретари ўртоқ Мусахонованинг докладини эшитди ва муҳокама қилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг тарихий қарорлари мамлакатимизда социалистик саноатни янада ривожлантиришда ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини уқдириб ўтдилар. Йиғилиш қатнашчилари райондаги саноат корхоналари кейинги вақтда эришган муваффақиятларни қайд қилиш блан бирга, ҳали саноат корхоналарининг ишида жиддий камчиликлар борлигини ҳам кўрсатдилар.

Райондаги 23 саноат корхонасининг 4 таси 1955 йилнинг биринчи ярим йил ишлабчиқариш планини бажармади. «Узбексельмаш» заводи, «Узшвейпром»нинг 1-нчи заводи белгиланган номенклатура бўйича топшириқларни бажараолмадилар.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорларида партия ташкилотлари олдида турган муҳим вазифалар белгилаб берилган. Райондаги айрим бошланғич партия ташкилотлари техника прогресси учун, саноат ва қурилишга механизацияни комплекс равишда жорий қилиш учун курашга етарли бошчилик қилмаётирлар.

Қўл меҳнати «Узбексельмаш» заводида 60 процентни, Ўзбекистон ССР Маҳаллий ва ёқилғи саноати министрлигига қарашли Чкалов номли заводда 40 процентни ташкил қилади. Қурилишларда машина ва механизмлардан қониқарсиз фойдаланилмоқда Шунинг учун райондаги қурилиш ташкилотлари 1955 йилнинг биринчи ярми планини бажараолмадилар.

«Узбексельмаш» заводининг директори ўртоқ Стикайло сўзга чиқиб, Давлат пахтачилик конструкторлик бюросини танқид қилди. Завод машиналарнинг конструкция лойиҳасини ана шу ташкилотдан олади. Шунга қарамай айрим машиналарнинг, жумладан, маккажўхори қирқадиган машинанинг конструкцияси йўқ ва завод уни ўзи ишлабчиқишга мажбур бўлаётир.

Шу заводнинг йиғиш цехи мастери ўртоқ Исакин бундай деди:

— Бизнинг цехимизда пахта сеялкалари йиғилади. Цехимиз янги ташкил қилинган. Цехни керакли ҳамма нарса блан жиҳозлаш ҳақида бизга ва'да берилган эди. Лекин завод раҳбарлари цехга 4 та янги станок ўрнатиш блан кифояландилар. Қолган ускуналарнинг ҳаммаси эски. Шунга қарамай цех коллективи давлат планини бажариш учун ғайрат ва сабот блан ишламоқда. Биринчи ярим йиллик план бажарилибгина қолмай, планлан ташқари ўнлаб машина беришга муваффақ бўлдик. Ҳозир цех коллективи КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, янги мажбуриятлар олди.

— Лекин, — деди ўртоқ Исакин сўзини давом этдириб, — шаҳар ва район партия комитетлари ходимларининг заводимизга, шу жумладан, бизнинг цехимизга муносабатлари ҳақида бирнеча сўз айтмоқчиман. Тўғрисини айтганда, уларнинг ишлабчиқаришга муносабати «сезон» характеридадир. Бу шундан иборатки, биз бирон янги заказни бажаришимиз лозим бўлганда, корхонамизга партия аппаратининг ходимлари тез-тез келиб турадилар. Жумладан, кўкламда биз пахта сеялкалари ишлаб чиқараётган вақтимизда ана шундай бўлган эди. Лекин биз заказни бажариб бўлганимиздан кейин улар корхонамиздан оёқларини узиб қўйдилар ва цех ишчиларига бўлган э'тибор камайди, Ваҳоланки, шаҳар ва район партия комитетларининг бўлим мудирлари ва инструкторлари бизнинг тасодифий меҳмонларимиз бўлмасликлари ва завод фаолияти блан кун сайин қизиқишлари, ишлабчиқариш процессига чуқур аралашишлари лозим.

Шунингдек, йиғилишда Ўрта Осиё Аэрогеодезия бошқармасининг бошлиғи Журилин, пайпоқ-трикотаж фабрикасининг бош инженери Авции ва бошқа ўртоқлар ҳам чиқиб сўзладилар.

Сўзга чиққанларнинг деярлик ҳаммаси район партия ташкилотлари саноатга раҳбарлик қилишда йўл қўйилган камчиликларни бартараф қилиш учун барча имкониятларга эга эканликларини кўрсатдилар.

Район партия активи Марказком Пленуми қарорларини якдиллик блан ма'қуллаб, уни амалга ошириш юзасидан амалий тадбирлар белгилади.

Область партия комитетида

Ўзбекистон КП область комитетининг бюроси «Ўртасарой район колхозларида ғўза парваришининг бориши тўғрисида»ги масалани муҳокама қилди.

Ўтказилган текшириш натижасида аниқландики, Ўртасарой районининг колхозлари июль ойининг кейинги беш кунлигида ва августнинг дастлабки кунларида ғўза парваришини сусайтириб юборганлар. 4000 гектар ердаги ғўза ривожланишда 15 — 20 кун кейинда қолиб, кам ҳосил тўплаётганига қарамай, район партия ва совет ташкилотлари ҳамда колхоз правлениелари бу ғўзаларни парвариш қилишни кучайтириш учун тегишли тадбирлар кўрмаётирлар. Культивация ва чопиқ юзасидан белгиланган графиклар бажарилмайди. Масалан, кейинги бешкунликда чопиқ топшириғи 53 процент бажарилди, холос.

Ғўза парвариши «Коммунизм», Орджоникидзе номли, Охунбобоев номли, Маленков номли колхозларда айниқса ёмон ташкил этилган. Дала ишига ажратилган ишчи кучларининг қарийб ярми ғўза парваришида иштирок қилмаётир, кўп колхозчилар томорқа экинларини парвариш қилиш блан банд. Район ва колхоз раҳбарлари ғўзанинг кўкига қараб, бегамлик ва хотиржамлик кайфиятига берилиб, жиддий хато қилмоқдалар. Суғорилган ерлар вақтида культивация қилинмайди, ер қотиб қолади. Сув етарлик бўлишига қарамай, ғўзалар вақтида суғорилмаётир. Бунинг оқибатида «Коммунизм», Охунбобоев номли, Ленин номли колхозларда ғўзаларнинг шона-гуллари кўп тўкилмоқда, ҳосилга жиддий зарар етказилмоқда.

Свердлов номли колхоз областьда йирик пахтакор колхозлардан бири ҳисобланади. Бу колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Муҳаммаджонов) ҳозирги мас'улиятли кунларда колхозчилар оммасини дала ишларига тўла сафарбар қилмаётир. Ғўза парваришига жалб қилиниши лозим бўлган 588 киши ўрнига, 280 — 300 киши ишга чиқмоқда. Бу колхозда чеканка табақалаб эмас, ялпи ўтказилмоқда. Ишга кеч чиқиб, эрта қайтиш одат тусига кириб қолган.

Колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Холматов) оммавий-сиёсий ишларни яхши ташкил қилмаётир. Агитаторлар дала шийпонларида кам бўладилар. Партия ташкилоти ҳисобидаги 31 коммунистдан бирортаси бевосита дала ишида қатнашмайди. «Северний маяк» колхозида (партия ташкилотининг секретари ўртоқ Пой) ҳам дала шийпонларида агитация — пропаганда ишларини кучайтиришга э'тибор берилмаётир.

Область партия комитетининг бюроси райком секретари Юнусов ва район Совети ижроия комитетининг раиси Умаров ўртоқларнинг ҳосилга-ҳосил қўшиш ойида қониқарсиз ишлаётганликларини кўрсатди. МТС директорлари Ёдгоров ва Погорелов ўртоқлар ҳам ғўза парваришида техникадан унумли фойдаланишни та'минламаётирлар. 121 трактордан 86 тасигина ишламоқда. Техника ёрдами яхши уюштирилмагани учун тракторларнинг иш унуми жуда паст. Трактор бригадалари ўртасида социалистик мусобақа кенг ёйилмаган.

Область партия комитетининг бюроси Ўртасарой район раҳбарларини пахтадан мўл ҳосил етиштиришда ҳал қилучи — август ойида қониқарсиз ишлаётганлари тўғрисида огоҳлантириб, улардан ғўза парваришини кескин равишда яхшилашни талаб этди.

Район партия ва совет ташкилотлари, бошланғич партия ташкилотлари ҳамда колхоз правлениелари колхозчи ва механизаторлар ўртасида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети Мактубини кенг пропаганда қилиб, ғўза парваришини кучайтиришга район меҳнаткашларини тўла сафарбар қилишлари, бу ишда коммунист ва комсомолларнинг авангардлигини оширишлари, пахтадан мўл ҳосил етиштиришни та'минлашлари лозим.

Мактубда кўрсатилган тадбирларни тўла амалга ошириб, ҳосилга-ҳосил қўшайлик!

☆ ☆ ☆

Пахтакорлар аҳди

Август ойи ҳосилга-ҳосил қўшишда ҳал қилувчи ойдир. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Мактубига жавобан Оққўрғон районидаги Ленин номли колхознинг азамат пахтакорлари барча куч ва моддий техника воситаларидан тўла ва унумли фойдаланган ҳолда август ойида ғўза парваришини янада кучайтириш учун социалистик мусобақани ҳарқачонгидан ҳам кучайтириб юбордилар.

Июльнинг охиригача колхознинг барча пахта майдонларидаги ғўзалар уч марта комплекс парваришдан чиқарилган эди. Ғўзалар ўз вақтида юқори агротехника қоидалари асосида парвариш қилинганлиги учун соғлом ўсиб, яхши ривожланмоқда. Колхознинг 70 процент ерда квадрат-уялаб ўстирилаётган ғўзалари иккитомонлама парвариш қилинганлиги учун айниқса мўл ҳосил тугмоқда.

Айниқса колхознинг 7, 8-нчи бригада а'золари ғўза парваришида ҳаммадан олдинда бораётирлар. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати ўртоқ У. Холматов бошлиқ 7-нчи бригаданинг а'золари ҳар гектар ердан 45 центнердан пахта ҳосили олиш учун аҳд қилганлар. Бригаданинг 60 гектар ердаги ғўзаси квадрат-уялаб жойлаштирилган. Ҳозир бу участкалардаги ҳарбир туп ғўзада 4—6 тадан бўлиқ кўсак бор. Кўсакларнинг сони кундан-кунга кўпаймоқда. Бу ҳол бригада а'золарининг ташаббусини янада ошириб юборди.

Мусобақадош 8-нчи бригада а'золари ҳам ўз имкониятларини ҳисобга олиб, ғўза парваришини агротехника қоидалари асосида сифатли ўтказиш йўли блан давлатга 7-нчи бригада а'золаридан кам бўлмаган миқдорда пахта топшириш мажбуриятини олдилар.

Ҳозир колхознинг барча бригада ва звеноларида августда ғўза парваришини кучайтириш, ҳосилга-ҳосил қўшиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланмоқда.

И. УСМОНОВ.

Ёрқулов бошлиқ бригадада

Ўртоқ Т. Ёрқуловни совхозда ҳамма танийди ва унинг номини ҳурмат блан тилга олади. Ўртоқ Ёрқуловнинг номи 4-нчи Боёвут совхозининг «Ҳурмат тахтаси»дан сра тушмайди. У бошлиқ бригада а'золари мўл ҳосил етиштириш учун курашда ҳамиша ўрнак кўрсатиб келмоқдалар. Бригаданинг ғўзалари мавж уриб ўсиб, ёппасига кўсаклаган. Бригада а'золари ғўза тупларининг қалинлигини тўла сақлаш учун курашиб, ҳар гектар ерда 100 минг тупдан кўчат ўстиришга эришдилар. Ғўза тупларининг карталарда нормал бўлиши мўл ҳосилнинг гаровидир.

Бригада а'золари механизаторлар блан ҳамкорликда ишлаб, ғўза қатор ораларини уч марта узунасига ва кўндалангига культивация қилдилар. 3 марта минерал ва маҳаллий ўғитлар блан озиқлантирилиб, қондириб суғормоқдалар.

Ғўза парваришида бригада а'золаридан Р. Қурбонов, М. Ашуралиева, Т. Каримова, С. Қориева ўртоқлар юқори кўрсаткичларга эришдилар. Уларнинг ҳарбири ғайрат блан меҳнат қилиб, кунлик нормани 2—2,5 баравар бажараётирлар.

Бригада а'золари 120 гектар ернинг ҳар гектаридан 31 центнердан ҳосил топшириш мажбуриятини олган эдилар. Улар бу мажбуриятни шараф блан бажариш учун ғайратларига-ғайрат қўшиб, фидокорона меҳнат қилаётирлар.

У. СИРОЖИДДИНОВ.

Пахта ҳосилини ошириш учун ғайрат блан ишламоқдалар

БЎКА, («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Райондаги колхозларнинг пахтакорлари ва механизаторлари КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини қизғин ма'қулламоқдалар. Колхозчилар ва механизаторлар Пленум қарори блан пухта танишиб, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини янада ошириш ва уни нобуд қилмай йиғиб-териб олиш тадбирларини белгиламоқдалар.

Бўка қишлоқ советидаги Каганович номли колхознинг а'золари Пленум қарори блан танишгач, ғўза парваришини янада кучайтирдилар. Колхознинг К. Мамедов бошлиқ бригада а'золари Пленум қарорига жавобан ҳосилни гектаридан 2 центнерга ошириб, мажбуриятдаги 26 ўрнига 28 центнердан пахта бериш юзасидан янги, оширилган мажбурият олдилар. Улар ўз ва'даларини амалий иш блан мустаҳкамлаш учун август ойида ҳосили кам, авжи паст ғўзаларни икки марта парвариш қилишга қарор қилдилар. Бригада а'золари дала шийпонида тунаб, унумли ишлаётирлар.

Бригада 80 гектар ердаги ғўзани маҳаллий ўғит блан қўшимча озиқлантиришдан ташқари, фосфор блан барги орқали озиқлантиришни кенг миқ'ёсда қўлламоқда. Сифатли парвариш қилинган ғўзалар ҳосилдор бўлиб ўсмоқда. Ҳозир ҳарбир туп ғўзада 7—8 тадан бўлиқ кўсак бор.

Гектаридан 35 центнердан пахта бериш учун курашаётган Ражаб ота Йўлдошев бошлиқ звено ва Ҳамди Аловиддинов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасининг а'золари ҳам ғўза парваришини намунали ўтказмоқдалар. Кейинги кунларда колхозда ғўза парвариши сур'ати кучайтирилиб, сифати яхшиланди. Шу сабабли 300 гектар майдондаги авжи паст ғўзалар олдинги ғўзалар даражасига етказиб олинмоқда. Вильямс номли, Ленин номли, Охунбобоев номли колхозларнинг а'золари ҳам Пленум қарорига жавобан ғўза парваришини кучайтирмоқдалар.

Оржоникидзе районидаги Маленков номли колхознинг а'золари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Мактубини ўрганмоқдалар. **Суратда:** колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Тошпўлат Усмонов** бир группа колхозчиларга Мактубни ўқиб бермоқда.

И. Глауберзон фотоси.

Ҳосил мўл бўлади

ЯНГИЛИКНИНГ КУЧИ

Колхозга келган кишини, албатта 16-нчи бригадага таклиф этишади. Правление рўпарасида қад кўтарган янги клубнинг ўнг томонидаги тош йўлдан шимолга қараб бораркансиз, атрофингизда бўлиқ ғўзалар, баланд бўйли маккажўхори поялари, пушталарда қучоққа сиғмас тарвузлар ва бошқа нози-не'матлар завқ бағишлайди. Сўнгра лиммо-лим оқаётган Тошкент канали кўпригидан ўтасиз, ҳаёт сувининг самараси бўлган кенг, ям-яшил пахтазорга чиқасиз.

— Мана келдик, 16-нчи бригадамиз шу ердан бошланиб, тоғ этагига бориб туташади, — бригада бошлиғи Тўлаган Элчиев ҳам шу ерда экан, — деди, ҳамроҳимиз колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Эшпўлатов.

Бригадир бизга қараб юриб келабошлади. Гарчи бригадир партком секретарини очиқ чеҳра блан кутиб олишга ҳаракат қилаётгандек кўринса ҳам, унинг ўйчан кўзларидан нимадандир нотинч, ташвишли эканини пайқаб олиш қийин эмас эди.

— Тошкентдан келган ўртоғимизни сизнинг янги усулни жорий қилишдаги тажрибаларингиз қизиқтирар экан...

Эшпўлатов сўзини тамомлаб улгурмасдан бригадир мийиғида кулиб қўйди ва яна юзи жиддий тус олди.

— Тажрибани кузда гапириб берсак, яхши бўлмасмикин?

— Кечирасиз меҳмон, — дея бизга самимий мурожаат қилиб, секретарьни четроққа имлади ва бир туп ғўзани кўрсатди.

— Кўзингизга ишонаяпсизми? Кечаги ғўзага ўхшайдими, дўстим? Э, ҳозир қанақа тажриба бўлиши мумкин, — у, ердан бир ҳовуч қуриган шонани териб олиб, кафтида уқалаб ерга сепди, — кўраяпсизми, айтмоқчиманки, ғўза сув, сув деяпти.

— Бу ерни Ангор массиви дейди. Кўраяпсизми, қирлик ер. Ҳозир культивация, чопиқ блан бирга суғориш жуда муҳим. Мен ҳозир кўрсатган шона эски шона. Лекин гап бунда эмас. Мана ҳозир, ғўзамиз кўм-кўк, эртага келиб қарапсизки, барглари қорамтир тусга кириб, сўлинқираб турипти. Олди олинмаса, ҳали мен кўрсатгандек, шона, ҳатто кичик кўсакларни ҳам ташлаб юборади.

— Тўғрисини айтсам, ўртоқ Эшпўлатов, илғор бригада деб бизни сув блан та'минлашни бўшаштириб юбордингиз. Тўғри, олдимиздан сувга тўлиб Тошкент канали оқмоқда. Лекин насосларимиз кўнгилдагидек ишламайди.

Биз ғўзаларни оралаб, ҳарбир туп ғўзадаги шода-шода кўсакларни кўриб, далада сра бўшаштирилмай қизғин давом этаётган ғўза парваришини кўздан кечириб, илғор бригада бошлиғи ютуқлар блан сра хотиржамланмаётганига ишонч ҳосил қилдик. Илғор совет кишиларининг, ўз жонажон Ватанимизнинг бахт-саодати йўлида ҳормай-толмай ишлаётган юқори ҳосил усталарининг фазилати мана шундай.

— Ҳозиргача ғўзаларимизни 5 марта парвариш қилдик, 2 марта озиқлантирдик. Чеқанкани асосан тамомладик. Июльда ҳарбир туп ғўзамизда ўрта ҳисобда 7 тадан кўсакка эга бўлдик. Шундан 5—6 таси августнинг ўрталарида очилабошлайди. Биз эрта кўкламда 88 гектар еримизнинг ҳаммасига квадрат-уялаб чигит экканимизда ҳам, қатор ораларини узунасига 5 марта, кўндалангига 4 марта культивация қилганимизда ҳам асосий мақсадимиз ҳосилни барвақт етиштириш эди. Янги усул ўз натижасини бермоқда. Қўл меҳнати икки баравар камайди. Бунинг учун азамат универсалчимиз Қаршибой Самиевдан миннатдормиз. Ўзи экиб берди, ўзи культивация қилди, дори сепди, ўзи эгат олиб берди.

— Мана август келди. Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг Мактубини ўқиб чиқдик. Ҳозир кўл ковуштирадиган вақт эмас. Бизда ҳарбир звенода чорак гектар, ярим гектарлик паст ғўзалар бор. Мана шу ғўзаларни серҳосил қилиш, мана шу тугунчаларни кўсакка айлантириш, шу ойда териладиган кўсакларни бўрдоқи қилиб семиртириш ва етилишини тезлаштириш учун парвариш керак. Биз ишни Мактубда айтилгандек ташкил қилмоқдамиз. Партиямиз Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорига жавобан, ҳар гектардан аввалги мажбуриятимиз 35 центнердан эмас, балки 50 центнердан пахта берамиз.

РАИС АКТИВ ЙИҒИЛИШИДАН ҚАЙТГАЧ...

Колхоз раиси Эсонбой Усмонов область партия активи йиғилишидан қайтиб, тўғри правлениега келди. Бу ерда бригада бошлиқлари, секретарь уни орзиқиб кутмоқда эдилар. Актив йиғилишининг кун тартиби уларга ма'лум бўлгани учун, эндиги вазифалар ҳамманинг қалбини тўлқинлатарди.

— Ўртоқ Назиров, — дейди раис — кўнглимиз тўлмайдиган қанча ғўза бор?

Колхоз агрономи раисга жавоб берди:

— Ўз кўзим блан кўрганим, полеводларнинг ма'лумотига қараганда 200 гектардан ошади. Ҳозир шу ғўзалар қўшимча парвариш қилинмоқда.

— Сув масаласи ҳақида шикоятлар бор, — деди Эшпўлатов, 16-нчи бригада бошлиғи блан бўлган суҳбатни эслаб, — тўғон бошига энг яхши мироблардан навбатчи қўйиб, ҳаркуни камида 150—200 литр сув олиб турмасак бўлмайди.

Бу ерда ҳозирги культивация ва чопиқнинг сифати ҳақида, оқова сувларни исроф қилмаслик тўғрисида, универсалларни бир участкадан иккинчи участкага олиб ўтиш, ўвотлардаги ёввойи ўтларни юлиб ташлаш ва бошқа масалалар ҳақида қисқа, лекин хилма-хил таклифлар бўлди.

— Область партия активининг йиғилиши Партиямиз Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини муҳокама қилганда, асосий э'тибор ғўзанинг ҳозирги аҳволига қаратилди. Биз ғўзаларимизнинг аҳволи блан қаноатлана оламизми? Йўқ. Биз бошқа илғор колхозларга нисбатан икки баробар яхши ишлашимиз керак. Негаки ўтган йили пахта тайёрлаш планини бажаролмай давлатдан қарздор бўлиб қолдик. Ўтган йилнинг ҳақини узишимиз, мажбуриятга яраша ҳосил тўплашимиз зарур. Ғўзаларимизнинг ҳозирги аҳволи августда ҳамма ерда камида икки марта, айрим жойларда эса уч марта парвариш қилишни талаб этади.

ҲАММА ОЁҚҚА ТУРДИ

Дала шийпонларида, деворларда, ҳатто дарахтларда, йўл-ёқаларда партиямиз XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақани қизитишга, жонажон Ватанга ҳарқачонгидан кўпроқ оқолтин беришга чақирувчи шиорлар порлайди. Агитаторлар колхозчиларга Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини тушинтирмоқдалар. Кеча колхозчилар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Мактуби блан танишдилар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти мактуб асосида агроном ва тажрибакорлар блан биргаликда август ойида ғўза парваришини кучайтириш ва сифатини яхшилаш тадбирларини белгилаб чиқдилар. Дала ишларига қўшимча равишда 100 дан ортиқ колхозчи сафарбар этилди. Сувдан фойдаланишга контрольлик қилиш бевосита бригада бошлиқлари ва участка мироблари зиммасига юкланди. Ҳозир ғўзалар кеча-кундуз суғорилмоқда. Колхоз даласида 19 та универсал, 38 та от культиватори ишлатилмоқда, 2 та ОДН ва 30 та қўл аппарати блан ҳашаротларга қарши дори сепилмоқда.

— Август ойи ҳечқачон бу йилгидай қизғин меҳнат блан ўтмаган эди, — деди Эсонбойака, — колхозчиларимиз 1684 гектар ернинг ҳарбир гектарида, ҳарбир картасида ва ҳарбир туп ғўзасида мўл ҳосил тўплашга отландилар. Бутун кучимиз ва моддий-техника воситаларимиз кўпроқ кўсаклар тўплаш ва уни барвақт етилтиришга қаратилган. Бизнинг Робия Бердиқулова, Мамараим Бесенов, Дўстбой Қўшимов, Тўлаган Элчиев ва бошқа ўртоқлар бошлиқ бригада, звеноларимиз ҳарбир тупда августнинг 15 ларида етилиб очиладиган 6—7 тадан кўсаклар ҳосил қилдилар. Барча бригада ва звеноларнинг ғўзаларини манашу илғорларга тенглаштириш — бизнинг шу кеча-кундуздаги асосий бурчимиздир.

Ҳ, ТЎРАЕВ.

Ўртачирчиқ райони

Оҳангаронда ғўзанинг авжи паст

Оҳангарон район колхозларида ғўзалар ўсиш ва ривожланишдан жуда орқада қолмоқда. Бунинг сабаби шуки, ғўза ўз вақтида сифатли парвариш қилинмаётир. Агротехника қоидалари бузилмоқда. Қисқаси район колхозларида мўл ҳосил етиштириш, давлат пахта тайёрлаш планини бажариш учун кураш унчалик сезилмаётир. Мана Куйбишев номли колхознинг пахта далалари. Бу далаларда ҳали ҳам ғўзаларнинг бўйи бир қарич бўлиб ётган пайкалларни кўрасиз. Чунки колхозда культивация, чопиқ ва суғориш ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Ғўзалар чанқоқликдан ковжирайбошлаган. Ариқларда сув лиммо-лим оқиб турса ҳам, колхознинг Ўзар участкасида «сув йўқ» деган баҳона блан ғўзалар сувдан қолаётир. Натижада айрим жойларда ғўзалар қурийбошлаган.

Районда Каганович номли ва Охунбобоев номли колхозларнинг ғўзасини яхши дейдилар. Тўғри, бу колхозларда бирмунча яхши ривожланаётган ғўзалар ҳам бор. Масалан, Каганович номли колхознинг Ҳосиятхон Рисқулова, Худойберди Хаитқулов ўртоқлар бошлиқ бригадаларининг ғўзалари вақтида парвариш қилиниб, ҳозир ҳарбир тупида 6—7 кўсак тўплашга эришилган. Броқ шундай мўл ҳосил етиштираётган бригадалар блан бирқаторда Холбой Деҳқонов бошлиқ бригадасида ғўза парвариши жуда сифатсиз ўтказилмоқда. 3 марта ишлов берилди, деган ғўзаларнинг ости қотиб ётибди. Культивация эса номигагина қилинган, холос. Ғўзалар ўлчовсиз, агротехника қоидаларига мутлақо риоя қилинмаган ҳолда суғорилмоқда. Кўпгина суғорилган ер етилиши блан дарҳол культивация қилинмайди. Натижада ғўзалар ривожланишдан қолаётир. Далада ишловчилар устидан контрольлик ўрнатилмаган. Ғўза чопиғига етарли куч жалб этилмаган. Бригаданинг кундалик сводкасида 3-нчи чопиқ, 4-нчи культивация олиб борилмоқда, дейилади. Ҳақиқатда эса, 10 гектар ердаги ғўзани бегона ўтлар кўмиб юборган.

Дархон Арслонов бошлиқ бригадада ҳам ғўза парвариши жуда сифатсиз ўтказилмоқда. Август ойининг ғанимат кунларидан тўла ва унумли фойдаланиб, ҳосилга-ҳосил қўшиш ўрнига, бу бригаданинг бошлиқлари «ғўза гуллади, гул ҳосил тугаверади» деб ишни бўшаштириб юборганлар. Бу ҳол колхоз правлениеси а'золарини (раиси А. Қўшоқов) ҳечбир ташвишлантирмаётир.

Каганович номли колхоз блан қўшни бўлган Охунбобоев номли колхозда ҳам ғўза парваришини яхши деб бўлмайди. Колхознинг Убайдулла Бойсареев бошлиқ бригадаси ерларида олди ғўзалар энди 3 — 4 тадан кўсаклади, холос. Кўпчилик ерларни бегона ўтлар қоплаб олган. Шунингдек, Норбой Холтўраев бошлиқ бригаданинг 25 гектар ердаги ғўзаси ғумай ва шўра ўтлар орасида қолиб кетган. Райондаги Андреев номли, Калинин номли ва бошқа колхозларда ҳам ғўзалар яхши парвариш қилинмаётир.

Умуман районда бу йил ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштириш хавф остида қолмоқда. Район ташкилотлари пахтачиликка раҳбарлик қилишда юзакичиликка йўл қўймоқдалар. Улар ғўза парвариши ёмон уюштирилган қолоқ участкаларга бормай, колхоз идорасига яқин бўлган ва яхши ишланган ғўзаларни кўриб, қайтиб келаберадилар.

Оҳангаронли пахтакорлар ҳозирги ғанимат кунлардан тўла ва унумли фойдаланган ҳолда ғўза парваришини кучайтириб, мавжуд камчиликларни тезда бартараф қилишлари, ҳосилга-ҳосил қўшиш тадбирларини чинакам амалга оширишлари керак.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Сан'ат янгиликлари

ЁШ РАССОМЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

Нева дар'ёсининг ҳушманзара қирғоғидаги қадимий архитектура биносида СССР Бадиий академиясининг рассомчилик, ҳайкалтарошлик ва архитектура институти жойлашган. Бу мамлакатимиздаги энг кекса олий ўқув юртларидан биридир.

А. Иванов, К. Брюллов, И. Репин, В. Суриков каби йирик рус рассомлари шу институт қучоғида та'лим олганлар. Йирик рус рассоми П. П. Беньков ҳам Ленинград рассомчилик, ҳайкалтарошлик ва архитектура институтини тамомлаб чиққанлардандир. Бундан икки йил бурун бадиий академия тарихида биринчи марта бу институтни ўзбекистонлилардан Р. Аҳмедов, М. Саидов, Г. Огонесов ва бошқалар тугатдилар. Сўнгги икки йил ичида В. Мухина номли амалий сан'ат олий бадиий ўқув юрти ва И. Репин номли Ленинград институтини ўзбекистонлилардан 30 дан ортиқ киши тамомлади.

Бу институтни а'ло баҳо блан тугатган ва диплом композицияси юксак баҳога сазовор бўлганлар орасида ўзбекистонли Сан Борис, В. Соседов, А. Скрипников ва бошқалар бор. Репин номли бадиий институтнинг тасвирий сан'ат факультетини тошкентли Е. Мальцев ҳам тугатди. У, машҳур рус совет рассоми, академик Б. Иогансон қўлида та'лим олди. В. Соседов «Қишка Саройнинг олиниши» деган монументал асар яратди. Бу асар ҳозир Ленинград артиллерия музейида сақланмоқда. А. Скрипников эса меҳнаткашларнинг дам олиши темасида ажойиб композиция яратди. Бу асар ойнани бадиий пардозлаш техникаси усули блан (витраж) ишланган бўлиб, жамоат биносини безатиш учун мўлжалланган. В. Воликов витраж усули блан рус ёзувчиси Бажов эртаклари сюжети асосида «Ермакнинг оққушлари» деган композиция яратди. Б. Саннинг «Балиқчи» деган ажойиб ҳайкали ҳозир Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик виставкасининг павильонига қўйилган.

Бадиий академия ва амалий сан'ат олий бадиий ўқув юрти биноларида ҳозир диплом ишларидан катта виставка ташкил қилинган. Булар орасида П. П. Беньков номли Тошкент бадиий ўқув юртини тугатиб кетган ёш сан'аткорларнинг асарлари ҳам кўзга кўринарли ўринни эгаллаган.

О. АПУХТИН.

В. СИСОЕВНИНГ ГАСТРОЛИ

Яқинда Москва Давлат эстрадасининг артисти Валерий Сисоев Ўзбекистонга меҳмон бўлиб келди. У шу кунларда Максим Горький номидаги Маданият ва истироҳат паркида ўз сан'атини катта муваффақият блан намойиш қилмоқда.

Паркнинг очиқ саҳнасида артист В. Сисоев В. В. Маяковскийнинг «Кана» деган сатирик комедиясидан айрим кўринишларни ижро этмоқда.

Мана пьесанинг етакчи ва асосий қаҳрамони Присипкин. Бу—алдамчи, кишиларни сарсон-саргардон қилучи, ўз манфаатини кўзловчи текинхўр шахсдир. У эскилик сарқитларини сақлаб қолишни ўзининг муҳим бурчи, деб билади.

Артист Сисоев Присипкиннинг ички дун'ёсини жуда усталик ва актёрлик маҳорати блан очиб, томошабин кўз олдида Присипкинларнинг типик образини гавдалантиради.

...У бир зум бўлса ҳам ўзининг баланд гавдасини тўғри ва тетик тутаолмайди, унинг оёқлари ҳориган каби гоҳ букилади, гоҳ яна тик бўлиб қолади... қўллари костюмининг икки ён чўнтакларига суқилган. У чўнтак ичидан нималарнидир тимирскилайди, уни қидира-қидира зўрға топади ва тезда йўқотиб қўйиб, яна қидиришга киришади.

Буришган юзларида иргониш ва заҳархандалик кайфиятлари яққол кўринади. Атрофга сергаклик блан кўз югуртириб чиқади-да, ҳечким кўринмагач, жиғи-бийрони ошиб сирка ичган кишидек тишларини ғижирлатади, қовоғидан қор ёғилиб, кўзлари юмилиб кетади. Артист Сисоев бир ондаёқ хотин қиёфасига кириб, сартарошнинг хотини Розалия Павловнанинг ўтакеттан мақтанчоқ ва шахсиятпарастлигини ҳам табиий ва ишонарли қилиб очиб беради.

Валерий Сисоев талантли ва қобилиятли сатирик артистлардан ҳисобланади. У ўзининг 34 йиллик ижодий фаолияти даврида кўпгина саҳна асарларини якка ўзи ижросида совет томошабинларига кўрсатиб келмоқда.

Ҳозир актёр Сисоев В. В. Маяковскийнинг «Мистерия—буфф», «Ҳаммом», «Кана» каби пьесаларини ижро этиб, кенг томошабинлар оммасига манзур қилмоқда. У драматург В. Е. Ардовнинг «Сатирик портретлар альбоми» деган комедияси устида ҳам ишлаб ижодий ютуқларни қўлга киритди.

Артист ўзи ижро этаётган мазкур пьесалар автори, совет даврининг улуғ шоири Владимир Владимирович Маяковский блан шахсан бирнеча марта учрашган. Бу учрашувларда Маяковский ёш артист Валерий Сисоевга актёрлик сан'атининг энг нозик томонларини ҳеч эринмай ўргатар эди.

Артист Сисоев Тошкентда яна бирнеча кун бўлгач, республикамизнинг Самарқанд, Бухоро, Андижон, Қўқон каби шаҳарларига ҳам боради.

А. АЛИЕВ.

ЛЕНИНГРАД ДРАМА ВА КОМЕДИЯ АНСАМБЛИ ТОШКЕНТДА

Ленинград драма ва комедия ансамблининг артист ва солистлари Тошкентга келдилар. Максим Горький номидаги маданият ва истироҳат паркида ленинградли артистлар ижросида драматург А. П. Кузмичевнинг «Ота» деган пьесаси кўрсатилди.

Ленинград драма ва комедия ансамблининг коллективи репертуарида «Хавфли бурилиш», «Чиройли йигит» деган драма ва комедиялар ҳам бор.

Тошкент меҳнаткашлари Ленинград драма ва комедия ансамбли спектаклларини қизиқиш блан томоша қилмоқдалар.

А. АКБАРОВ.

Редакция почтасидан

Бу масалани энди ким ҳал қилади

Бундан уч ой илгари Қорасув районидаги Свердлов номли колхоз а'золари орасида «Клуб ҳузурида музика тўгараги ташкил қилинар эмиш» деган хушхабар тарқалди. Колхозчилар, айниқса, ёшлар колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг бу соҳага «э'тибор» берганликларидан хурсанд бўлдилар.

Орадан 3—4 кун ўтгач Республика халқ ижодиёти уйидан музика раҳбари ҳам келди. У, биринчи бор колхоз раиси ўртоқ Исмоилов блан учрашиб, музика асбоблари сотиб олиш кераклигини билдирди.

— Олиб берамиз,—деди раис, — мен клуб мудири ўртоқ Хайриевга айтаман, у дарҳол тўғрилайди.

Ўша вақтдан бошлаб, музика раҳбари ўртоқ Камоловнинг тўрт томонга елиб югуриш кунлари бошланди. У, Хайриев блан учрашгандан сўнг ,музика асбоблари олиш учун Собир Раҳимов номли артельдан 2000 сўмлик счёт келтирди. 2000 минг сўмнинг дарагини эшитган Хайриев «ўзбошимчалик» бўлмасин деб, Камоловни раиснинг олдига юборди. Раис бўлса уни партия ташкилотининг секретарига рўпара қилиб қўйди. Секретарь Камоловга бухгалтерия эшигини кўрсатди ва у ниҳоят «пул йўқ» деган жавобни олди.

«Энди нима қилиш керак», ўйлайбошлади Камолов. Колхоздан кетай деса, қўлида Республика Халқ ижодиёти уйи томонидан 23 мартда берилган 116 номерлик буйруқ. Иш бошлай деса, музика асбоблари йўқ. Ҳаваскорлар бўлса ҳар куни бир марта клубдан хабар олишади, ҳаммаёқ сув қуйгандек жимжит бўлгани учун хафсалалари пир бўлиб қайтишади. «Хушхабар чиппакка чиқибди-да» деб ўйлашади улар. Ёшларнинг музикага қизиқишини сезган Камолов яна югуришда давом этди. У, Республика Халқ ижодиёти уйининг директори Аҳмедовнинг олдига келиб, унга воқиани тушунтирди. Аҳмедов бу ишни тўғрилаш ҳақида музика секциясининг методисти Абдуллаевга топшириқ берди. У, район партия комитетининг секретари ва маданият бўлим мудири блан гаплашган эди, «Колхознинг ўзи ҳал қилсин, биз аралашмаймиз» деган жавобни олди. Шундан кейин ўртоқ Камолов Тошкент область маданият бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Қирғизбоевнинг олдида ҳозир бўлди. Ўртоқ Қирғизбоев «Қишлоқ хўжалик министрлигига бир мурожаат қилиб кўрингчи» деб, ўзини четга олди.

Эртаси куни ўртоқ Камолов қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари ўртоқ Эгамбердиевга тўқнаш келди. Ўртоқ Эгамбердиев бу ҳақда ғамхўрлик қилмоқчи бўлиб, колхоз раисини ўз ҳузурига чақирди, лекин раис министрликка бормади. Энди, Камолов музика асбоблари олишнинг «нақадар қийинлигини» тушуниб, бошқача йўл тутди. У, колхоз ёшларини бадиий ҳаваскорларнинг шаҳар кўригига иштирок этишини та'минлаш мақсадида ошна-оғайниларидан вақтинчали музика асбобларини йиғиб келди ва бир-икки кун тинчгина иш бошлади. Лекин, яна ишнинг «чатоғи» чиқиб қолди. Колхоз раиси:

— Колхозчиларни ишдан қўясиз. Шу ишга хафсалангиз зўр бўлса, анави мактаб ўқувчиларига ўргатиб қўяқолинг,—деди.

Ўртоқ Камолов бунга ҳам рози бўлди ва 1-нчи мактаб ўқувчиларига дарс бериб, уларни колхоз номидан шаҳар кўригига қатнаштиришга муяссар бўлди. Шундай саргузаштлар ўтиб кетди...

Хўш, музика асбоби олиш учун 3 ой сарсон бўлиб елиб-югурган, ўз олдига ёшларга музикадан та'лим беришдек шарафли ишни мақсад қилиб қўйган музика тўгараги раҳбари энди кимнинг олдига бориб, мурожаат қилсин?

У. ЖОНГИТОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Чиқса бўлди тарзида“

Шу сарлавҳа блан чиққан сўнгги почтада И. В. Сталин номли Тошкент тўқимачилик комбинатида чиқадиган кўптиражли «Сталинчилар овози» газетаси ишлабчиқариш блан боғлиқ бўлган масалаларни юзаки ёритиши, илғорларнинг иш тажрибаларини, техника прогрессини, юқори иш маданияти учун курашни пропаганда қилмаётгани танқид қилинган эди.

Тошкент тўқимачилик комбинати партия ташкилоти секретарининг ўринбосари ўртоқ Усмоновнинг редакцияга хабар қилишича, материал «Сталинчилар овози газета редколлегия а'золари иштирокида партия ташкилотининг мажлисида муҳокама қилинган ва унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланган. Газетанинг ишини тубдан яхшилаш, илғорлар ҳамда рационализаторлар тажрибасини кенг пропаганда қилиш тадбирлари белгиланган.

Югославия элчихонасида қабул маросими

«Оелободжене» газетасининг директори Радован Папич бошчилигидаги югослав журналистлари делегацияси Совет Иттифоқида бўлиши муносабати блан Югославия Федератив Халқ Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Д. Видич 4 августда қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида «Правда» газетасининг Бош редактори Д. Т. Шепилов, ТАСС Мас'ул раҳбари Н. Г. Пальгунов, СССР Ташқи Ишлар Министрлиги Матбуот бўлимининг мудири Л. Ф. Ильичев, «Труд» газетасининг Бош редактори Б. С. Бурков, «Советский флот» газетасининг Бош редактори И. И. Золин, «Литературная газета»нинг Бош редактори Б. С. Рюриков, «Известия» газетаси Бош редакторининг ўринбосари А. Г. Баулин, СССР Ёзучилар союзи правлениесининг секретари К. М. Симонов, СССР Ташқи Ишлар Министрлиги 4-нчи Европа бўлими мудирининг ўринбосари В. Ф. Николаев, бирқанча марказий газета ва журналларнинг, Москва радиосининг ходимлари ҳозир бўлдилар.

Қабул маросими дўстона, самимий вазиятда ўтди. (ТАСС).

Югославия делегациясининг а'золари Москва метрополитенида бўлдилар

Югасловаия Федератив Халқ Республикаси Иттифоқ Халқ Скупшчинасининг Хорватия Халқ Республикаси Собори раиси Владимир Бакарич бошчилигида Москвага келган делегацияси 4 август кечқурун Л. М. Каганович номидаги Москва метрополитенини бориб кўрди. Шаҳар ерости йўлининг бошлиғи А. П. Ежов меҳмонларни метрополитен трассаси блан таништирди, транспортнинг бу хили пассажирларни ташишда қандай катта аҳамиятга эга эканлигини сўзлади.

Меҳмонлар метрони кўздан кечиришни «Динамо» станциясидан бошладилар. Шундан кейин улар «Белорусская», «Белорусская — кольцевая», «Новослободская», «Комсомольская—кольцевая» ва «Курская — кольцевая» станцияларининг ерости залларида бўлдилар. Метродаги эскалаторлар ва соф ҳаво делегация а'золарини жуда қизиқтирди ва уларнинг ҳаммалари буни мақтадилар. Иттифоқ Халқ Скупшчинасининг депутатлари бўлган станцияларда пассажирлар уларни самимий табрикладилар.

СССР Олий Совети Миллатлар Совети Бюджет комиссиясининг раиси А. М. Сафронов, СССР Олий Совети Президиумининг мас'ул ходими К. А. Королев, СССР Ташқи ишлар министрлиги Протокол бўлими мудирининг ёрдамчиси К. А. Кочетков делегацияга ҳамроҳ бўлдилар.

Владимир Бакарич ерости саройларини томоша қилиш имконияти берилганлиги учун метрополитен бошлиғига қизғин миннатдорчилик билдирди ва метрода кўрганларидан завқланганлигини айтди. (ТАСС).

Австриядаги совет мулки бошқармасининг корхоналари Австрия ҳукуматига топширилади

ВЕНА, 4 август (ТАСС). Вена газеталари бугун қуйидаги расмий ахборотни э'лон қилдилар:

«Бир томондан, молия министри Камиц, транспорт ва национализациялаштирилган корхоналар министри Вальбруннер блан иккинчи томондан, СССР Ташқи Савдо министрининг ўринбосари Юшин ўртасида бўлиб ўтган кенгашдан кейин, кеча Австриядаги совет мулки бошқармасининг ҳамма корхоналарини, худди шунингдек барча нефть корхоналарини шу йил 13 августда Австрия вакилларига топшириш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Австрия органлари томонидан тайинланган жамоат бошқарувчилари шу куни мазкур корхоналарни совет вакилларидан расмий равишда қабул қилиб оладилар».

Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш юзасидан бўладиган халқаро конференцияда СССРнинг қатнашувига доир

Шу йил 8 августдан 20 августгача Женевада атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш юзасидан Халқаро конференция бўлади.

Бу конференция ишида қатнашиш учун Москвадан Женевага СССР, Украина ССР ва Белоруссия ССР делегациялари жўнайдилар.

СССР делегациясига академик Д. В. Скобельцин, Украина ССР делегациясига Украина ССР Фанлар академиясининг Президенти академик А. В. Палладин, Белоруссия ССР делегациясига Белоруссия ССР Фанлар академиясининг Президенти, Белоруссия ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий азоси В. Ф. Купревич бошчилик қиладилар.

Делегациянинг маслаҳатчилари қилиб академик А. В. Топчиев, СССР Фанлар академиясининг корреспондент а'зоси В. С. Емельянов, СССР Ташқи Ишлар Министрлигининг Коллегия а'зоси ва халқаро ташкилотлар бўлими мудири С. К. Царапкин, СССР Ташқи Ишлар Министрлиги Америка мамлакатлари бўлимининг мудири А. А. Солдатов тайинландилар; делегациянинг илмий секретари — профессор И. И. Новиков.

Делегациялар составида кўзга кўринган совет олимлари Д. И. Блохинцев, В. И. Векслер, А. П. Виноградов, Ф. Г. Кротков, В. И. Курдюмов, В. Н. Кондратьев ва бошқалар бор. Конференцияга жам'и 79 совет мутахассиси жўнайди.

Ёшларнинг Жаҳон V фестивалида

ВАРШАВА, 4 август (ТАСС). Ёшларнинг Жаҳон V фестивалида адабий конкурс тамом бўлди. Франсуа Керель (Франция) «Кўришгунча хайр, болам» номли асари учун ва Франц Фюман (Германия Демократик Республикаси) «Сталинградга саёҳат» номли асари учун конкурс лауреатлари унвони ва олтин медальлар олдилар.

Яхши қўшиқ текстлари учун учта биринчи мукофот берилди, шу жумладан Лев Ошанинга «Биз ёшлармиз» деган қўшиқ учун биринчи мукофот берилди.

Ёш рассомларнинг халқаро виставкасидаги ишлардан бошқалар қаторида ёш совет рассоми М. Трифоновнинг «Кочегар» номли сурати олтин медальга сазовор бўлди.

* * *

ВАРШАВА, 4 август, (ТАСС). Кеча Европа мамлакатлари ёшларининг группалари фестивальдаги француз делегацияси ҳузурида бўлдилар. Бу учрашувга Жаҳон Тинчлик Кенгашининг секретари Изабелла Блюм ва Жаҳон демократик ёшлар федерациясининг бош секретари Жак Дени ҳам келдилар. Учрашув қатнашчилари ўз мамлакатларидаги сиёсий вазият тўғрисида гапириб бердилар, ҳамда тинчлик ва халқлар ҳамкорлиги учун курашда ёшларнинг иштироки ҳақидаги масалани муҳокама қилдилар.

Француз делегацияси Германия проблемасини, Европада хавфсизликни та'минлаш ва ёшларнинг маданий ҳамкорлигини кенгайтириш имкониятлари ҳақидаги масалани муҳокама қилиш учун Европа мамлакатлари ёшларининг конференциясини чақиришни таклиф қилди. Учрашув қатнашчилари бу таклифни якдиллик блан қувватладилар ва бундай конференцияни фестиваль вақтида — 9 августда чақиришга қарор қилинди.

Франция ҳукумати Э. Фор ва А. Пинэнинг Москвага келишлари тўғрисидаги таклифни қабул қилди

ПАРИЖ, 4 август. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг хабарига қараганда, Франция ҳукумати министрлар советининг раиси Эдгар Форнинг ва ташқи ишлар министри А. Пинэнинг Совет Иттифоқига келишлари тўғрисида Совет ҳукуматининг таклифини қабул қилган.

Министрлар Советининг мажлиси тамом бўлганидан кейин Франция ҳукумати вакилининг айтишича, Совет ҳукуматининг таклифига мувофиқ Министрлар советининг раиси Эдгар Фор ва ташқи ишлар министри Антуан Пинэнинг Москвага жўнаш куни ҳали белгиланмаган.

Лекин у октябрьнинг биринчи ярмида боришлари эҳтимоли борлигини англатиб ўтган.

Совет қишлоқ хўжалик делегациясининг Канадага боришига доир

ОТТАВА, 4 август, (ТАСС). Канада жамоатчилиги ҳозирги вақтда АҚШда турган совет қишлоқ хўжалик делегациясининг Канадага келишига катта э'тибор бермоқда.

Ҳамма газеталар совет қишлоқ хўжалик делегациясининг Канадада икки ҳафта бўлиш ниятида эканлиги ва делегация ҳосилни йиғиштириб олишни кўриш имкониятига эга бўлиши тўғрисида Вашингтондан берилган хабарни э'лон қилдилар. Газеталарнинг ёзишларича, совет делегациясига Саскачеван вилоятининг жанубий қисмида 10 минг акр экин майдони бўлган ва машиналаштирилган фермалар кўрсатилади.

«Ситизен» газетаси (Оттава) ўзининг бошмақоласида ёзадики, совет қишлоқ хўжалик мутахассисларининг Канадага келиши «икки томонлама яхши бўлади, чунки улар қишлоқ хўжалиги ишларининг олиб боришнинг Канада методларини билиш имкониятига эга бўлишлари блан бирқаторда, Канада ҳам улардан ўрганиши мумкин». Газетанинг уқтириб ўтишича, «Россия ва Канаданинг кўп районларидаги тупроқ ва иқлим шароити жуда ўхшаш бўлиб, иккала мамлакатдаги қишлоқ хўжалик олимлари бирқанча авлодларнинг умри давомида бир-бирларининг ишидан манфаатдор бўлганлар».

Мақолада айтиладики, совет мутахассислари майдон жиҳатидан кичикроқ фермаларда қишлоқ хўжалик ишларини юксак даражада механизациялаш блан танишиш ҳамда шундай фермаларда меҳнатни ташкил қилиш методларини ўрганиш имкониятига эга бўладилар. «Шу блан бир вақтда канадали олимлар руслардан кўп нарсаларни ўрганишлари керак. Совет Иттифоқи қишлоқ хўжалигини шимолий районларга муваффақият блан силжитди, гарчи Канадада сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари узоқ Шимолда етишаётган бўлсада қуйи температура шароитида тупроқдан ва уруғлардан фойдаланиш тўғрисида кўп нарсани билиб олиш керак бўлади. Совет қишлоқ хўжалик делегациясининг келиши икки томонга ҳам фойда беради ва бундан буён икки мамлакат ўртасида иккала томон учун фойдали ахборотлар олмашиб туриш учун йўл очиши мумкин».

«ТУАПСЕ» ТАНКЕРИНИНГ ОЗОД ҚИЛИНГАН СОВЕТ ДЕНГИЗЧИЛАРИ ВАТАНЛАРИГА ЖЎНАДИЛАР

ПЕКИН, 4 август (ТАСС). 1954 йил июнида Тайвань оролининг жанубида АҚШ ҳарбий-денгиз кучлари контрольлигидаги денгизда ҳарбий кема томонидан ғайриқонуний равишда ушланган совет танкери «Туапсе» командасининг озод қилинган 29 совет денгизчиси бугун Пекиндан ватанларига жўнадилар.

Пекин аэродромида совет денгизчиларини СССРнинг Хитой Халқ Республикасидаги муваққат ишлар вакили Я. М. Ломакин, совет элчихонасининг ходимлари, шунингдек умумхитой денгизчилар касаба союзининг ва Умумхитой касаба союзлари федерациясининг вакиллари кузатиб қолдилар.

БИРМА ТИНЧЛИКНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ КОМИТЕТИНИНГ МУРОЖААТИ

ПЕКИН, 4 август (ТАСС). Синьхуа агентлиги Рангундан берилган хабарга асосланиб билдиради: Хиросимада атом бомбаси портлаган кунга 6 августда 10 йил тўлиши муносабати блан Бирма тинчликни ҳимоя қилиш комитети мурожаат чиқариб мамлакат аҳолисини, жамоат ташкилотлари ва диний ташкилотларни атом қуролидан фойдаланишга қарши норозилик ҳаракатини кучайтиришга чақирган.

Мурожаат жамоат ташкилотларини Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Вена мурожаатига имзо тўплаш юзасидан актив иш олиб боришга чақиради.

ЭРОН БОШ МИНИСТРИНИНГ БАЁНОТИ

ПАРИЖ, 4 август. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги Лондондан олиб билдиради:

Эрон бош министри Ҳусайн А'лонинг «Дейли телеграф энд Морнинг пост» газетасининг Теҳрон мухбири блан суҳбатда та'кидлаб ўтишича, ҳозирги вақтда Эрон жуда оғир даврни кечирмоқда. Хазина бўшаб қолган, нефть компаниялари консорциумидан олиниши лозим бўлган маблағлар ҳозиргача ҳам тушабошлагани йўқ.

Мухбирнинг саволларига жавобан бош министрнинг кўрсатиб ўтишича Эрон бирор блокка қўшилмоқчи эмас.

Бу баёнот шуни кўрсатдики, — деб ёзади мухбир, — яқинда Эрон матбуотида э'лон қилинган хабарлардан қат'и назар, Эрон лоақал ҳозирги вақтда Туркия — Ироқ пактига қўшилмоқчи эмас.

СИНЬХУА АГЕНТЛИГИНИНГ ХАБАРИ

ПЕКИН, 4 август (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради; 3 август эрталаб соат 11 дан 50 минут ўтганда чанкайшичиларнинг Америкада ишланган икки реактив самолёти Аньхуэй вилояти устида пайдо бўлди. Хитой Халқ-озодлик армияси ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари уларни дарҳол қуршаб олдилар. Чанкайшичиларнинг бир самолёти уриб туширилди, иккинчиси шикастлантирилди.

ИТАЛИЯДА ДЕҲҚОНЛАР ҲАРАКАТИ

РИМ, 4 август (ТАСС). «Унита» газетасининг хабарига қараганда, Тоскана областининг чоракорлари помешчикларнинг зулмига қарши норозилик юзасидан ва ердан фойдаланиш тўғрисидаги шартномаларни реформа қилиш ҳақидаги талабларини қувватлаб 2 августда забастовка ўтказганлар.

Областьнинг барча қишлоқ хўжалик марказларида чоракорларнинг оммавий намойишлари ва митинглари бўлган.

ФИНЛЯНДИЯДА ҚУРҒОҚЧИЛИК

ХЕЛЬСИНКИ, 4 август (ТАСС). Финляндияда бу йилги ёз қўрғоқчилик блан ўтмоқда. Июль давомида Хельсинкида одатдаги 59 миллиметр ўрнига фақат 16 миллиметр ёғингарчилик бўлди. Қўрғоқчилик ҳосилга ёмон та'сир қилди. Қурғоқчиликдан Шарқий Финляндия районлари айниқса зарар кўрмоқда.

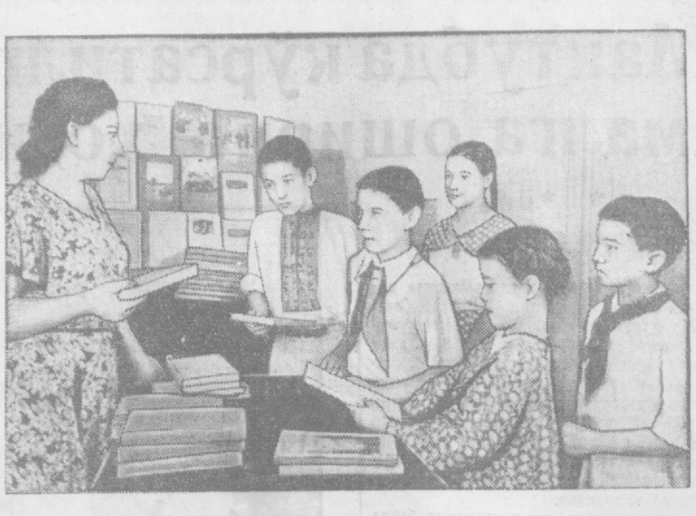

Тошкент шаҳар мактабларида ўқучиларга дарсликлар сотиш бошланди. Сталин районидаги 34-нчи мактабда дастлабки кунда иккиюздан ортиқ ўқучи китоб сотиб олди. **Суратда:** кутубхоначи **З. А. Сафро** ўқучиларга янги дарсликлар бермоқда.
В. Лейзерович фотоси.

Ўзбекистон давлат ўқув педагогика нашриётида

Ўзбекистон ўқув-педагогика Давлат нашриёти 1955—56 ўқув йили учун 1 августга қадар 85 номда 5 миллион 61 минг нусҳа ҳархил дарслик китоблари, методик қўлланмалар нашр этди. Бу ўтган йилдагига нисбатан 12 процент ортиқдир. Нашр этилаётган китобларнинг кўпчилиги маҳаллий авторлар томонидан ёзилган.

Булар орасида С. Долимовнинг ўрта мактаб ўқитувчилари учун 5 синф Ватан адабиёти хрестоматиясидан методик-қўлланма, Маллиннинг олий ўқув юртлари студентлари учун ёзган «Векторлар назарияси бўйича очерклар» китоби, профессор Қори-Ниёзовнинг «Аналитик геометриянинг асосий курси», коллектив томонидан ёзилган «Олий мактаб студентлари учун рус тили китоби» каби дарсликлар бор.

Давлат ўқув-педагогика нашриётининг 1955 йил планида педагогик асарлар босиб чиқаришга алоҳида ўрин берилган. Машҳур совет педагоги А. С. Макаренконинг «Ота-оналар китоби» (ўзбек тилида)нинг иккинчи қисми ҳам босмадан чиқиш олдида.

Яқинда босиб чиқарилган «Бошланғич мактаб» китоби ўқучилар орасида та'лим-тарбия ишларини яхши йўлга қўйишда ўқитувчилар учун муҳим методик қўлланмадир.

Бу йил ўрта мактаб ўқучилари физика курсини А. В. Перышкиннинг янги дарслиги бўйича ўрганадилар. Бу китоб партия ва ҳукуматимизнинг ўрта мактабларда политехника та'лимини амалга ошириш соҳасида чиқарган қарорлари асосида ёзилган бўлиб, унда ҳозирги замон физика фанининг ютуқлари, жумладан атом энергияси ҳақида янги боблар бор. Шунингдек 1, 2, 3, 4 синфларнинг ўқучиларига ҳам арифметика фани А. С. Пчелко ва Г. В. Поляклар томонидан ёзилган янги дарсликлар бўйича ўқитилади.

1955 йилнинг 1 августига қадар республика босмахоналарида 4 миллион 189 минг дона китоб нашр этилиб, савдо ташкилотларига юборилган.

Н. РИХСИЕВ,
А. АБДУАЗИМОВ.

ХАСАНОТАНИНГ ҚУВОНЧИ

Калинин районидаги Будённий номли колхознинг кекса а'зоси 73 ёшга кирган Хасанота Иноғомовнинг сўнгги йилларда кўзи хиралашиб, сўнгра бутунлай кўрмайдиган бўлиб қолди. У буни «қариликдан бўлса керак» деган хаёлга борди.

—Шундай бўлса ҳам бир врачга кўрсатишим керак, қанчадан-қанча касалларга даво топган врачларимиз менинг кўзимга ҳам бир илож қилишса. Қачонгача биров мени етаклаб юради,—деди у бир куни уйдагиларга. Отанинг бу фикри оила а'золарига ҳам ма'қул тушди.

Хасанота район касалхонасига келган эди, врачлар унга Орджоникидзе район, Қибрай қишлоқ советидаги касалхонага боришга маслаҳат бердилар.

Қибрай касалхонаси ҳовлисида одамлар говжум. Уларнинг кўпчилиги шу ердаги туғруқхонадан ўз яқин кишиларини олиб кетгани келганлар. Ичкаридан қўлига қоғоз ушлаган ҳолда, тез-тез ташқарига чиқиб турган медицина ҳамшираларининг бу ерда кутиб турганларни «сизни ўғил блан, сизни қиз блан табриклаймиз» деган овозлари эшитилиб турарди.

Хасанота ва уни етаклаб келган ёш йигит коридордан ичкарига—бош врач Хусан Абдуллаевнинг кабинетига киришдилар.

— Отахон,—деди Абдуллаев отани эҳтиётлик блан диванга ўтказар экан,—кўзингиз кўпдан бери кўрмайдиган бўлиб қолдими?

— Олдин хиралашиб юрди, кейин бирданига ҳечнарса кўрмай қолсам бўладими. Энди буни қариликдан, деб юрибман. Шундай бўлса ҳам ўғлим сизга бир кўрсатай дедим.

— Келиб жуда яхши иш қилибсиз, кўзингизни албатта даволаймиз, очамиз, — деди бош врач ишонч блан.

Отани касалхонада олиб қолдилар. Орадан 5—6 кун ўтар-ўтмас врач ўртоқ Абдуллаев отанинг кўзини операция қилди. Врач операция қилар экан, унинг хаёлидан жуда кўп фикрлар ўтди. Бир томондан отанинг кўзи очилиб хурсанд бўлишини эслаб кувонса, иккинчи томондан нозик иш қилаётганидан ҳаяжонланар эди. Сабр ва матонат туфайли операция яхши натижа берди. Хасанотанинг кўзи очилди.

Ўз севинчини ичига сиғдираолмаган ота:

—Кўзим ёшлигимда қандай бўлса, ҳозир ҳам худди шундай равшан бўлди, дун'ёга қайта келдим. Касалхонани очиб қўйган ҳукуматимизга ҳам, сенга ҳам минг-минг раҳмат—деди.

—Биз меҳнаткашлар учун хизмат қиламиз, отахон. Сизнинг қувончингиз бизнинг қувончимиз,—деди врач Абдуллаев.

Верхне-Волинск район, Чкалов қишлоқ советидаги Карл Маркс номли колхоздан келган аёл Ойша Суярбоева, Оққўрғондаги пахта заводининг ишчиси Краснов ва қардош Қозоғистон республикаси Бўстонлиқ район, Искандар посёлкасидаги 10 йиллик мактабнинг 5-нчи синф ўқитувчиси Собит Ишабоевлар нинг кўзлари ҳам операция қилиниш натижасида тузалди. Уларнинг ҳаммаси ҳам ўз уйларига соғ-саломат ўйнаб-кулиб қайтиб кетдилар.

Хусан Абдуллаев тажрибали, малакали врачлардан ҳисобланади. Яқинда у, Тошкентдаги врачлар малакасини ошириш институти ҳузуридаги 4 ойлик ихтисос ошириш курсида ўқиб келди. Тошкентдан қайттач, ўртоқ Абдуллаевда касалхона ҳузурида кўзни операция қилиш йўли блан даволаш бўлими очиш фикри туғилди. У қат'ий ҳаракат қилиб, ўз мақсадига эришди. Бўлим очилгандан сўнг операцияга келучилар учун алоҳида ётиб даволаниш хоналари ҳам ташкил этилди. Ниҳоят юқоридаги ижобий натижаларга эришилди.

Қишлоқ касалхонасида кўзни операция қилиш йўли блан даволаш бўлимининг очилиши кувончлидир. Энди касалхона бош врачи Абдуллаевнинг бу ташаббусини Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги раҳбарлари қўллаб-қувватлашлари ва бу бўлимни зарур асбоб-ускуналар блан етарли равишда та'минлашга ёрдам беришлари лозим.

Т. УНАБОЕВ.

Ҳарбир колхоз кўк конвейерга эга бўлсин

Деҳқончилик яхши ривожланган районларда одатда чорва моллари учун яйловлар етишмайди. Бундай районларда кўпроқ турли ем-хашак экинлари экиш зарур.

Бошоқли ва дуккакли турли ўтлар аралашмасидан иборат бўлган кўк ем ёш молларнинг ўсиши ва соғин сигирларнинг сут ҳосил қилиши учун жуда фойдалидир.

Кўк емни тайёрлаш ва уни ташиб келтириш ишларини йўлга қўйиш ва молларга едириш пичан ва дон еми ғамлашга қараганда анча енгил ва қулайдир. Кўк емдан фойдаланилганда қуритиш, ғарамлаш, хирмон қилиш, майдалаш ишларини бажаришга эҳтиёж қолмайди, меҳнат кам сарфланади.

Яна шуниси диққатга сазоворки, ўсимликдаги барг ва гуллар ҳамда тўйимли моддалар кўк емда тўлалигича сақланиб қолинади ва улардан фойдаланилади.

Ўзбекистоннинг табиий шароити молларни ҳар йили 7—8 ой давомида кўк ем блан тўйдириб боқишга имкон беради. Фақатгина 4—5 ой мобайнида пичан, концентратлар ва серсув емлар сарфланади. Аммо областимиздаги кўпгина колхозларда кўк ем тайёрлашга аҳамиятсизлик блан қараб келмоқдалар. Молларга ҳатто ёз ойларида ҳам ана шундай фойдали кўк ем жуда оз берилаётир. Бу эса колхозларда сут маҳсулдорлигини оширишга салбий та'сир кўрсатмоқда.

Янгийўл ва Калинин районларидаги Сталин номли колхозларнинг ва бошқа илғор хўжаликларнинг иш тажрибаси молларни серсув кўкатлар блан боқмасдан туриб, улардан кўп миқдорда сут соғиб олиш мумкин эмаслигини исботлади. 1949 йилда Янгийўл районидаги Сталин номли колхозда моллар кўк ем берилмасдан боқилганда ҳарбир соғин сигирдан 314 литрдан сут олинган эди. Сигирлар ёз вақтида кўп миқдорда кўк беда ва бошқа ўтлар, қишда эса силос ва илдиз мевалари блан тўйдириб боқилабошланиши натижасида, уларнинг сутдорлиги ошди.

Сут-товар фермаларини кўк ем блан бир ме'ёрда та'минлаш мақсадида колхозларда кўк конвейер вужудга келтирилмоқда. Бунинг учун ем-хашак экинлари танланиб, улар экиш муддатларига қараб шундай жойлаштириладики, емнинг бир тури егизилиб тамомланганда иккинчиси ўриб едиришга тайёр бўлади. Масалан, Калинин районидаги Сталин номли колхозда кўк конвейер қуйидагича тартибда уюштирилган: молларга январь, февраль, март ойларида — силос, хашаки лавлаги, апрель ойида — кўк беда, силос, хашаки лавлаги, май ойида — кўк беда ва кўк сули, июнь ойида — кўк беда, сули, карам, думбил маккажўхори, июль ойида — кўк беда, маккажўхори, сабзавот чиқиндилари, август-сентябрь ойларида — кўк беда, маккажўхори, сабзавот чиқиндилари, октябрь ойида — кўк беда, маккажўхори, полиз экинларининг чиқиндилари, ноябрь-декабрь ойларида— силос, сабзавот ва полиз экинларининг чиқиндилари, хашаки лавлаги бериб боқилади.

Сигирларга кўк емдан ташқари барда, пўчоқ ва концентратлар берилади. Куз кириши бланоқ (кўк беда тугаган пайтида) сигирлар беда пичани блан тўйдириб боқилади. Шуни ҳам қайд қилиб ўтиш керакки, планлаштириш вақтида йўл қўйилган хатоликлар натижасида 1954 йилда мазкур колхозда кўк ем етишмади ва оқибатда ҳарбир сигирдан 1953 йилдагига қараганда 600 литрдан сут кам олинди. Бу йил эса илгариги нуқсонлар бартараф қилиниб, етарли ем-хашак базаси яратилди, сигирлардан соғиб олинаётган сут миқдори кескин даражада кўпайди. 1 октябрьгача колхоздаги ҳарбир сигирдан 3000 литрдан сут маҳсулоти олиш мўлжалланди.

Шунингдек, Янгийўл районидаги Сталин номли, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Сталин номли илғор колхозларда ҳам кўк конвейер муваффақиятли суратда қўлланилмоқда. Янгийўл районидаги Сталин номли колхозда ва кўпгина пахтакор хўжаликлардаги кўк конвейернинг камчилиги шундан иборатки, экилган ем экинларининг хили жуда оз, я'ни бу ерда фақат кўк беда, кўк арпа ёки сули, маккажўхори ва хашаки лавлаги экилган, холос. Сутчилик фермаси ривожланган колхозларнинг тажрибаси шуни кўрсатдики, молларга бериладиган емнинг состави қанчалик хилма-хил бўлса, у шунчалик кўпроқ емишли бўлади. Бу эса чорвачилик маҳсулдорлигини ошириб, хўжаликка катта фойда келтиради. Областимиз колхозларида судан ўти, арпа, беда, сули, маккажўхори, тарвуз, ошқовоқ, кабачка, хашаки карам, лавлаги каби экинлар ўстириб, хилма-хил ем-хашак турларидан иборат бўлган кўк конвейер барпо этиш учун барча шароитлар мавжуддир.

Албатта, барча колхозлар учун бирхилда кўк конвейер плани тузиб бўлмайди. Ҳарбир колхоз ўзининг шароит ва имкониятларига қараб фойдали ва мўл ҳосил берувчи экинларни экиб, ўз конвейерини яратади. Бу ҳолда чорвачилик маҳсулдорлигини янада ошириш мақсадида ерлардан тўла фойдаланиш, айниқса, муҳим аҳамиятга эгадир. Кўк конвейердаги кўпгина экинларни намли ерларда, боғларда, ариқ бўйларида муваффақиятли суратда ўстириш мумкин.

Кўк конвейер уюштириш плани колхознинг правление мажлисида бригада бошлиқлари ва мутахассислар блан биргаликда муҳокама қилиниши лозим.

Конвейер барпо этиш блан бирқаторда молларни кўк ем блан тўйдириб боқишни ҳартарафлама кучайтириш керак. Афсуски, айрим колхоз раҳбарлари бу муҳим тадбирнинг аҳамиятига тушуниб етмай, ҳанузгача молларни қуруқ хашак блан боқиб келаётирлар. Бунинг блан улар сут маҳсулотини ошириш топшириғининг бажарилишини орқага сурмоқдалар. Масалан, Ўртасарой районининг Булганин номли, Оржоникидзе номли, «XIX партс'езд» колхозларида кўк ем-хашак етарли бўлган ҳолда молларга қуриган беда едирилаётир. Ваҳоланки, моллар бу хашакни ёз вақтида иштаҳа блан емайди. Мана шундай мас'улиятсизлик натижасида бу колхозларда 8 ой мобайнида ҳарбир сигирдан фақат 220—250 килограммдан сут соғиб олинди.

Ҳозир колхозлар дастлабки экилган ғалла ва сабзавот ҳосилини йиғиштирмоқда. Агар биз такрор экишга дарҳол киришмасак, чарво моллари сентябрь-октябрь ойларида кўк ўтсиз, қиш фаслида эса серсув ем-хашаксиз қолиши мумкин. Бу ишни муваффақиятли бажариш барча қишлоқ хўжалиги мутахассислари ва колхоз раҳбарларининг муҳим вазифасидир. Шунингдек, молларни камида ноябрь ойигача кўк ем-хашак блан та'минлаш ҳамда қиш учун етарли миқдорда силос ва илдизмевалар тайёрлаш, айниқса зарурдир. Фақат шу йўл блан колхозлар сут ва гўшт етиштириш планларини бажаришлари мумкин.

Кўк конвейерни планлаштирган вақтда илғор колхозлар тажрибасидан фойдаланиб, молларнинг ем-хашакка бўлган эҳтиёжини тўла нормаларда белгилаш лозим. Ҳарбир суткада бир бош маҳаллий зотли молга 40 килограмм ва насли яхшиланган, катта оғирликдаги молга эса, 50 килограммдан 70 килограммгача кўк ем-хашак бермоқ керак.

Колхозларда кўк конвейер барпо этишда МТС мутахассислари — бош зоотехниклар, агрономлар, механизаторлар, сутчилик фермаларининг илғорлари ва колхоз партия ташкилотлари актив қатнашишлари зарур. Кўк конвейер — сут ва гўшт маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг асосий шартидир.

А. ЯНУШКЕВИЧ,
Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министрлигининг бош зоотехниги.

Туябўғиз сув омбори қурилишида

ТЎЙТЕПА, (ЎзТАГ). Туябўғиз сув омбори қурилишида бетон ишлари бошланди. Секундига 700 кубометр сув ўтказишга мўлжалланган оқованинг пойдеворига дастлабки минг кубометр бетон ётқизилди. Бу ишни муваффақиятли ўтказиш учун қурилиш майдончасида ярим автомат бетон заводи қурилди.

Дар'ёнинг чап қирғоғида тўғонга асос қўйилди. Қурувчилар уни проектда кўрсатилганидан икки ой илгари битказишга қарор бердилар.

Дар'ё бўйининг паст қисмида тўғон қуриш учун тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Бу тўғон блан Оҳангарон дар'ёси бўғилади. Бу ерда ҳозирдаёқ 200 минг кубометрдан ортиқ тупроқ қазиб чиқарилди. Ер ишлари кучли экскаваторлар ва беш тонналик самосваллар ёрдами блан бажарилмоқда.

Оҳангарон дар'ёси қирғоғида қурувчилар посёлкаси ўсмоқда. Ошхона, магазин, нонвойхона, ёзлик клуб, мактаб биноси фойдаланиш учун топширилди. 32 та икки-квартирали уй, умумий ётоқхона биноси қурилмоқда.

Редактор **З. ЕСЕНБОЕВ.**

КИНОЛАРДА:

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» (эрталаб соат 10 дан кеч 10 гача), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 дан кундуз 4 гача), «ИСКРА» (кеч соат 9 гача) — янги немис бадиий фильми **Карола Ламберти.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 дан кеч 10 гача), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун) — янги венгер бадиий фильми **Қизиқчининг тақдири.**

«РОДИНА» — кеч соат 10 да **Райком секретари.**

НАВОИЙ номли — кундуз соат 4 дан **Дайди** (иккала серия).

«ИСКРА» — кеч соат 9 дан **Юлдуз.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», «ИСКРА» — **Карола Ламберти.**

«ХИВА», «УДАРНИК», КИРОВ номли — **Қизиқчининг тақдири.**

НАВОИЙ номли — **Дайди** (иккала серия).

ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР КИНОТЕАТРИ — кундуз **Андриеш,** кечқурун **Индонезия бўйлаб.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34 **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор—36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими —132, Хатлар бўлими — 132, Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими—38142.

Р. 06747. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № А — 1478.